

మొనూరు సంస్థానము బలవంతముగా చేతులు యాను గ్రామమున
మాధవధర్మశాల యానెడి సురక్షాను మా. వీ. రామలింగయ్య
శ్రీశ్రీగారు మొనూరు యాభై అరవై వేల ఖర్చుపెట్టి ప్రభుత్వము
కుపయోగముచేయు నిర్మించియున్నారు. ఈ ధర్మశాలయము
గ్రంథాలయముకంటె మహాత్మాగాంధీగారి విడుదల జ్ఞాపక రథమే
సావించబడినది. (ఒకరు)

జాబులు

బొంబాయిలోని గ్రామసంఘము
బొంబాయిలోని గ్రామ సంఘము తా
యొక్క కలెండరు 1924 వేదికను జరిగినది.

- (1) వడిగి వెంకట రమణమూర్తిగారు అధ్యక్షులు.
- (2) పాలిశెట్టి వసంతరావుగారు కార్యదర్శి.

వై ప్రకార మెన్నుకొనబడి

సా. వసంతరావు.

కార్యదర్శి.

వాణిజ్యాలభక్త సమాజము-పోతునూరు

భిక్షు వస్త్రధారణము

మామిడిపల్లిలోని శ్రీవాణి బాలభక్తసమాజము భవనమున నిత్యము వేడుకలతో గ్రామపీఠమున భజన యోగ్యులు గ్రామములో భక్తిబిజ్జములను వెదజల్లిరి. భవరాసానం తరము గ్రామములో చందాలు వేయించి నూటయేబది రూపాయలు ప్రోగ్రెస్సివ్ 22-1-24 వ వేదికను మున్నూట మంది అధ్యక్షులు అన్నమిడి యిరువదిమంది వికలాంగులకు భిక్షు వస్త్రధారణ మొనరించిరి. (గ్రామవాసి)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా కాంగ్రెసు భిక్షుబోర్డు-బెజవాడ
వైబోర్డువారు 29.1.24 వేదిన తీర్మానము

పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా భిక్షుబోర్డు తరపున శ్రీయుత అద్దే పల్లి వెంకట గురునాథరావుశేషయ్య శ్రేష్ఠి గారు వ్యవహార గాను, బ్రెజిరుగాను ఉండునట్లును, బెజవాడలో నున్న ఈ భిక్షు బోర్డును, సదరు రామశేషయ్యశ్రేష్ఠిగారు మేనేజి మెంటు చేయునట్లును, ఈ జిల్లాలో భిక్షు అభివృద్ధికి చలయు పనులను చేయునట్లును తీర్మానించడమైనది.

బుధా సూర్యనారాయణ

వాగులవెల్లటూరు గ్రామకాంగ్రెసుసంఘము
(చేజర్ పోస్టు, నెల్లూరు)

18.2.24 తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు కాంగ్రెసు పక్షమున నిర్వహించునట్లు శ్రీ గాంధీవిద్యాలయమును, శ్రీ ఏ. వి. రామయ్య, కరణం పద్మానాభయ్యగార్లు చే నిర్వహించునట్లు తలకు శతపరిశ్రమలయమును దేశీయ విద్యాభిమానులను, భక్తులను నగు శ్రీయుత ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారిచే ప్రారంభించబడును. ఉద్యమాభిమాను లెల్లరును విచ్చేసి ఆలయం బుల నాశీర్వదింపవేడెద.

అ. వెం. రామయ్య,
కార్యదర్శి.

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా హిందీ ప్రచారము

ఈ జిల్లాలో హిందీ ప్రచారము కొనసాగించుటగాను ఈ దిగువ తీర్మానము జిల్లాసంఘమువారు చేసియున్నారు.

“హిందీ భాషయందు యిదివరకే ప్రవేశము గలిగినటు వంటి 5 గురు యువకులను నెలకు రు 15-0-0 చొప్పున విద్యార్థి వేతన మిచ్చి శ్రీయుత హృషీకేశ కర్కగారివద్ద శిక్షణను మూడు నెలలు పొందుటకు పంపించుటకు తీర్మానించడమైనది.”

తీర్మానము ప్రకారముగా శిక్షణను పొందగోరువారు ఈనెల 20వ తేదీనాటికి ఏలూరు జిల్లా సంఘ కార్యాలయమును జేరులాగున తమ దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుటకు కోరడమైనది.

కార్యదర్శి

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా సంఘము, ఏలూరు,

గుంటూరు జిల్లా భిక్షుబోర్డు

వస్త్రములు, నూలు కావలయును

ఈ బోర్డు తరపున గుంటూరు పట్టణములో నడుపబడు చున్న భిక్షు బోర్డును జిల్లావాసులకు సప్తము చేయగలగుటకు అన్నిరకముల భిక్షు వస్త్రములు కావలసి యున్నది. సప్తము చేయగలవారు వెంటనే యాక్రందివివరములు తెలుపప్రార్థితులు.

- 1. వస్త్రముల వివరములు 2. ఎన్ని అంగుళముల వెడల్పు గలవి 3. యెన్ని పుంజములవి. 4 గర.

నుమారు రు 10,000ల వరకు వస్త్రములు భిక్షు చేయ బడును. నూలు సప్తముచేయ గలవారు, దాని వివరములు గూడ తెలియచేయగోరెదము.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ, మద్దివేంకటరంగయ్య
కార్యదర్శులు.

శ్రీశారదానికేతనం - గుంటూరు

1924 సం॥ ఫిబ్రవరి 15న తేది ఆదివారం మధ్యాహ్నము 3 గంటల “శ్రీశారదానికేతనము” లో మ॥ రా॥ రా॥ శ్రీ. “జీవభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద “శారదానికేతనముయొక్క పరిషత్తు సాధారణసభ జరిగి ఈ క్రింది తీర్మానములు చేయబడినవి.

1. ఈక్రింది వారిని నూతన పరిషత్తుభ్యులుగా చేర్చుకో వడమైనది.—1. దేవి నేని బసవయ్య చౌదరిగారు, 2. పాముల పాటి వెంకట కృష్ణయ్య చౌదరిగారు, 3. నడింపల్లి వెంకట లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులుగారు.

2. ఈ క్రిందివారిని విద్యావిధానమును నిర్ణయించుటకు ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు చేయడ మైనది.—1. ఉన్నవ లక్ష్మీ నారాయణ పంతులుగారు, 2. మంత్రిప్రగడ సాంబశివరావు గారు.

3. ఈక్రిందిపేర్లవారు సంఘము యొక్క నిబంధనలను ఉపనిబంధనలను తయారేయుటకు ఉపసంఘముగా ఏర్పాటు చేయడమైనది.

1. కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, 2 ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు, 3. గోవిందరాజు వెంకట శ్రీనివాసరావు పంతులుగారు.

కొండా వెంకటప్పయ్య
అధ్యక్షులు.

జాతీయ విద్య

కొత్తపేట తాలూకాలో దేవరపల్లి గ్రామమున ఒక జాతీయపాఠశాల యుండెను. అదిగి గ్రామములో కూడ, ఒక పాఠశాలను స్థాపించి సదరు పాఠశాలకు ఒక స్థలమును కాంగ్రెసు పేరకొని, ఒక వెంకటపాఠశాలను ఆ గ్రామముల వ్యవప్రమా సలకొర్చి నిర్మించుచున్నారు. దీని విషయమై కడుశ్రద్ధబూని, బాధ్యత వహించి, ఆహార్యి కాదులు తేక దీక్షతో పని సల్పుచు న్న శ్రీయుత గోపేటి వెంకట్రావుగారు ఎంతయు వందనీయులు.

దేశ రాజు నరసింహం

గుంటూరుజిల్లా భిక్షుబోర్డు
గాంధీమాసము

రాజోత్స గాంధీమాసములో గుంటూరుజిల్లాలో భిక్షు ప్రచారముచేయుటకు భాదీకాలాటిల్ల కావలసియున్నది. పని చేయవలసినవారు వెంటనే తమ పేర్లను తెలియజేయుచు, యేక జీవములో ప్రచారముచేయుదురో నివరణము ప్రాయశ్చిత్తులు. చేయవలసినవిధులు తరువాతను ప్రచురింపబడును.

ఇటికాల సూర్యనారాయణ,
మద్ది వేంకటరంగయ్య.
కార్యదర్శులు.

తిరుపతిలో ఆశుకవిత్

శారదాని చిదంబరకాశ్రీ గారు హిందూపైన్సులు హాలులో “గాంధీమాసోత్సవములో మిలితమైనట్టి ప్రహార చరిత్రము” అయ్యున్న శైలిభర్తృప్రతములో “రామదాసు చరిత్రము” నాశువుగా జెప్పిరి. “రామదాసు”చరిత్ర రచనకు బ్రహ్మశ్రీ నాగభూడి కుప్పస్వామయ్యగారు మున్నగు మహావిద్వాంసులు-కవిశ్రవలు- పండితులు విచ్చేసియుండిరి. ఎల్లరు నాశుకవనముల కెంతయు సంతసించిరి. శ్రీ కుప్పస్వామయ్యగారును చిదంబర కాశ్రీగారిని ప్రశంసించుచు కొన్ని యాశుపద్యములను నుడివిరి.

నేడు తిరుపతి అనేక సందర్భముల నున్న తిగాంచుచున్నది. సాహిత్యమువిషయమునగూడ నింతటి యుత్సాహము వ్యాపించుచుండుట యానందదాయకము. శ్రీ మాడభూషి వెంకటాచార్య కవి వి. ఏ. గారు బ్రహ్మశ్రీ పాతాళభేది సుబ్రహ్మణ్యకవి వీరి యిరువురప్రయత్నములచేత ఆంధ్రవాజ్మయ మెంతయు సభిష్ట గాంచుచున్నది. వీరి యాదరముచేతనే శ్రీ చిదంబరకాశ్రీగారి కిది మన్ననలు మిక్కిలముగ జరుగుచున్నవి. ఇట్టిశాసాహులు కవిశ్రవలు తిరుపతి కప్పడప్పడువిచ్చేసి మమృత్ కళార్థల శేయ వలెనని యాంధ్రకవిపుంగవులకు విన్నవించుకొనుచున్నాను.

కొత్తపల్లి సుబ్బయ్యచార్యులు,
భవదేవి.

కాకినాడతాలూకా కాంగ్రెసు

ప్రచారము

అఖిలభారతజాతీయమహాసభ కార్యవిధానముల నాచరణలో బెట్టుటకై శ్రీయుత బులును సాంబమూర్తిగారు, శ్రీమతి కొటమర్తి కనకమ్మగారు, శ్రీరాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు (నెల్లూరు), కంభంపాటి లక్ష్మీనరసింహారామమాజులగారు యింకా కొందరు వాలంటీర్లు మా గొల్లంపాటి-మిడదపల్లి-రాం ప్రచారము చేయుచున్నారు. 6-వ తేదీ సాయంత్రమునకు వీరందఱును మా గొల్లంపాటి గ్రామమునకు దయచేసి మహాత్ముని విడుదల, ప్రజలభావిక వ్యవహార గురించిన్నీ తెలుపు ఈ ప్రత్రములు పంచిపెట్టి భోజనానంతరం పెద్దాడగ్రామమునకు వెళ్లిరి. గ్రామమునకును సంతకర్తలతోను, బాలబాలికలపాటులతోను గ్రామముంతయు తిరిగి నుమారు 5, 6 వందల ప్రజలతో పెద్దాడ రామదేవునిమందిరమువద్దబహిరంగసభ జరిపి పంచాయితీకోర్టులు, జాతీయవిద్య, భిక్షువుల గురించిన్నీ వైవక్తలు విప్రులముగా నుపన్యసించిరి. శ్రీమతి కొటమర్తి కనకమ్మగారు సహజసౌకు మార్గోపమానములతో శ్రీయుత బాగుగ బోధించి, భిక్షువీక్షి బూనెదమని ప్రతినబట్టించిరి. ప్రతిపాటింకునందున ప్రచారము లగాయకు సాంబమూర్తిగారు రాటుమై నూలుదీయును తాలూకాప్రజల కాదర్శప్రాయు లగుచున్నారు. సాయం త్రము పంచమపాలెమునవెల్లి నాయకు లందరు వారికి తగురీతిని బోధించిరి. 7-వ తేది రాత్రి వైవక్తలవల్ల పావలాచందాలను గురించిన్నీ మధ్యపాననిషేధము గురించిన్నీ, యింకా యితర విషయముల గురించిన్నీ విని ప్రజ లతృప్త్యాహముతో తప్పక కాంగ్రెసుసభ్యులుగా చేరుదుమనిన్నీ కాంగ్రెసుఅజ్ఞులనే శిరసా వహితుమనిన్నీ సభాముఖమున వెల్లడించిరి. (ఒకవిలేఖరు)

పశ్చిమగోదావరి జిల్లా-విచ్చిక భటులకు విజృంభి

రాజోత్స అంతర్వేది రథోత్సవమున జిల్లానుండి అధ్యయం 100 మంది శాంతిసైనికులను పంపవలసినదిగా రాజోలు తాలూకా సంఘమువారు మన జిల్లాసంఘము వారిని కోరియున్నారు. భోజనమునకు ప్రత్యేకసమీపాయములు చేయుచున్నారు. నర్సాపురం తాలూకానుండి 50 మందిని, తణుకు నుండి 30 మందిని భీమవరం తాలూకా నుండి 20 మందిని శాంతిసైనికుల వెళ్లవలసియున్నారు. కాన ఆయాతాలూకాలలోని విచ్చిక భటులుగా చేరిన దేశసేనాధ్యురంధరు లందరును రాజోలు తాలూకా సంఘము వారి వేడికోలును మర్చించి ఈమహత్కామును నిర్విఘ్నముగా నెరవేర్చుటకు వైసంఖ్యకు ఒక్కరై: తక్కువ కాకుండ అంతర్వేదికి వెళ్లుటకు వినయపూర్వక గా ఈ ప్రతికాముఖమున ప్రార్థించుచున్నాము.

యర్రమిల్లి, మంగయ్య
మండలసంఘకార్య
ఈడూరి, సత్యనారాయణరావు
మండుసే
పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా సంఘము, ఏ

ఆంధ్ర వైవక్తమహాసభలకు షిల్పి
నేను ఈ జనవరి 23 తేదీన సంతకప్రత్రు వైవక్తమహాసభలకు దర్శించి జరుగుచున్న వైవక్త గ్రంథ సంస్కార ప్రచారకార్యదేశములనుండి వచ్చినవియు డను మైసూరు మొదలగు అయినట్టియు నిమిరకెన్నట్టి వమతసిద్ధాంత వైవక్తసిద్ధాంత భోమజ్యోతి మహాగ్రంథ కనివిని యొక్క నేను పననకుడనైతిని. మరియు శ్రీలక్ష్మ, బాం లం జాతీయ తెలుగు తెలియునట్లుల వైవక్తపంచమంన్నీ షిల్పి షిల్పి తెలుగు తెలియునట్లుల వైవక్తపంచమంన్నీ తయరహిత, సిద్ధాంత భోమజ్యోతి గ్రంథములను శాతా క్తముల వ్రాయించుచున్నారు. రెండు మాను ప్రథములు మూరై ముద్రణముచు సిద్ధముగ నున్నవి. ఇంకను పురాతన తాళకర విభిత వైవక్తభముల పని వైవక్తముల వ్రాయించి సంస్కరించుచున్నాను. బహుపండి తులు నిరంతరము పని చేయుచున్నారు. శాతాల్లయము శ్రీ కరభాష్యమును చక్కగ సంస్కరించుచున్నారు. బ్రహ్మ శ్రీ చాగంటి సీతయ్యకాశ్రీగారు ప్రధాపండితులుగా నుండి ఇక వైవక్తమునకు మహాగ్రంథకార్య వైవక్త మహాసభలకు చాలా సంతసించుచున్నాను.

చాగంటి సీతయ్యకాశ్రీ

శ్రీ పద్మశాలి తృతీయముహూజన సభ

1924 సం॥ మార్చి నెల 10, 11, 12, వ తారీఖులకు సం

గా శ్రీమద్భగవద్గీతానుసరించి ఘోషణకుద్ధ గో, టి, టి, టి. సోమ
మం, శ్రీ, మధ్యపాఠములలో చెప్పబట్టుటలా కాంచీపురమునందు
మహాజన శ్రుతి, సభ గావింపబడును. ఏకస్వరూపజనసభకు
శ్రీపద్మశాలి బహు ప్రభుత్వవారందరునుదయచేయ ప్రార్థన.

మునగాల గోవిందు శేట్టి

మొదటి కార్యక్రమ 98 తైయప్పమొదటి పేర్లు, మద్రాసు.

పామిడి ఆస్పత్రి

పామిడి ఎన్నియోవిషయముల ముఖ్యమైనది. ఈ గ్రామ
ముఖ్య పునాదు 5000 జనసంఖ్యవున్నది. ఇచ్చట వ్యాపార
ముఖ్య భాగాల వాడుక నేర్పరచుచును ఇచ్చట పోలీసు, పోస్ట్
ఫీసు ఉద్దేశ్యములను, వివిధవిధ శిక్షయ్యు, యంత్ర యంత్ర
రెవెన్యూస్థానములను, ఇటువంటి స్థలములలో ఆస్పత్రి లేదు
మారు 5 లే, 6 మాసములకు చున్నది. చుట్టుపొలము 1
మైళ్లదూరము వలెనుండి కూడా యిచ్చటికి రోగులొచ్చుచుం
డుట వాడుక. సాధారణముగా రోగములుకూడా ప్రబలియుం
డుటకలదు. గ్రామస్థులు మందుకావలసినను, ఎముకలవిషయ
ములొకాని, గుర్తి లేక ఆపరేషన్లమునకు రైలులో పోయి
తెచ్చుకోవలసింది. ఇందుకు రైల్వే ఖర్చులు శీతలు భరించ
జాలరు. ఇప్పటి నీతి, తులు చూడగా అన్నియును లేకయే
ఎంతో దుశ్చరణమునగి తేలుచున్నార. ఒకనెల దినములుగా
జ్వరములు నిండా బీదలనులను పీడించుచున్నది. వైద్యవహించు
లేదు. ఈ దివ్యులమెంటు, ప్రజలకోసం పాటుపను మంత్రిగా
రిచేతిలోవుండియు, ఈ గ్రామపు జనులు ఆస్పత్రిలేక ఎన్నియో
బాధలు పడుతున్నారు. కావున ఈ విషయమును త్వరలో
మంత్రిగారు ఆలోచించి మరల ఆస్పత్రి ప్రయత్నమున చేపెడ
రని వేడుక. —పామిడివాసి.

పామిడివాసి

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా జాతీయసంఘ కార్యనిర్వాహక వర్గసభ

సభాస్థలము. 4-2-24 ముఖ్య తీర్మానములు
అవేటరు

1 తాలూకా సంఘముల శిక్షాఖర్చు లన్నియు తగ్గివేసి
తెలిపిములలోగా రిపోర్టును యీ సంఘమునకు పంపవలసిందిగా
శ్రీయుత చెంగలెల చిట్టి పంతులుగారిని కోరడమైనది.

ఖద్దరు ప్రచారము

2 శ్రీయుతులు కనకదాసి వెంకట సోమయాజులుగారు,
వేగలేపు నుద్దురాజుగార్లు యీ జిల్లాలో ఖద్దరు పోర్టు
వారి నియమముల ననుసరించి పనిచేయుటకు నియమించడ
మైనది.

రంగుల కార్టావా

3 ఈజిల్లా ఉండంతోను ఉత్పత్తి చేసిన ఖద్దరులకు అన్ని
రకములగునులు వేయించుటకు నోక అద్ద పు కార్టావా నిడద
వోలులో హిందువులను అందులను తన ఏర్పాట్లచేయుటకు
గాను శ్రీయుత శివారపు నుద్దురాజుగారు నిడదవోలులో
మకాంపెట్టి శ్రీయుత దుర్దువారాయణరాజుగారి సలహాతో
వెంటనే చిని ప్రారంభింపజేసిందిగా కోరడమైనది.

రంగుల కార్టావా

రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా
రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా

వివరములు (1) దండు నాకాయలరాజు (2) ఎల్లమ

ల్లిమంగయ్యగారు (3) సామవేడు సత్యనారాయణ (4) చిటాని

భీమరంగ (1) చెంగలెల చిట్టిపంతులుగారు (2) గుంటూరు

రి వెంకటాచలగారు (3) ముప్పి నుల్లపూర్ణిమగారు (4) ముప్పి

లక్ష్మీనారాయణగారు (5) చెంచూరి రామయ్యగారు.

(6) వచ్చాపురం భాస్కర్ల గోపాలకృష్ణమూర్తిగారు (7) పోడూరు

పొడూరు పొడూరుగారు (8) ఆచంట వారాయణరావుగారు (9)

జోన్నల ఆప్పయ్యగారు.

రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా

రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా రంగుల కార్టావా

నాగేశ్వర జాతీయ పాఠశాల

దేవరపల్లి

మా జాతీయ పాఠశాలకు హిందీయాన్ని గణితం
తెలుగు, సంస్కృతము చరితములు, బట్టలు నేత, నూలు తీయట
టు మొదలగునవి. విద్యార్థులకు నేర్పుటగాను శ్రీయుత నా
మన కావన్నగారు కృషిచేసి సందంపూడి వాస్తవ్యుల వద్దను
అతీతరసింహులు గారిని హిందీ చెప్పటకు ఆ గ్రామవాస్తవ్యులు
కంది నాథం లక్ష్మీకారాజులరాస్తుల్లగారిని, తెలుగు సం
స్కృతము, చెక్రలు చెప్పటకును, తెనాలి వాస్తవ్యులు శ్రీ
టి.క. జాతీయ విద్యాధికారిలయందు నేకమే శ్రీయై జోన్న
దుల రామస్వామిగారి యొక్కయు, పీటు శే.శ్రీయై కోమ
లత్రాకు వాస్తవ్యులు కోమటి పొన్న స్వామిగారి యొక్కయు
ప్రియ శిష్యులైన వ్రుమూరు వాస్తవ్యులు నూగోపాలకృ
ష్ణులుగారి నేక నేర్పుటగాను తీసుకొనికొచ్చి వాడెల్ల మా
జాతీయపాఠశాలకు విద్యార్థులకు విద్యతీరముయి వ్యవస్థ
రలేకుండా ఉడియుగా చెప్పించుచుండిరి. మాజాతీయ పాఠ
శాలయందు విద్య అభ్యసించ గోరువారువచ్చినవారు వుండుటకు
బసలు వగైరా లు ఏర్పించివారికి తగు సదుపాయములు చేయను
దును గాన ఎకరైన వున్నయెడల వెంటనే శ్రీయుత నామన
కావన్నగారికి దాఖలును పంపించ గోర్తాను. మాజాతీయపాఠ
శాలను యింకా కృద్ధిపొందించుటకు. జేకాభిమానులు, వ్యాపా
రములు, రైతులు మొదలగువారు ధన సహాయముచేసి యీ పాఠ
శాల ఆ చంద్రతారాను స్థిరముగా వుండుటకు ఎల్లరును ప్రయ
త్నం చేయవలసినదని ఆ నేక విధముల ప్రార్థించుచున్నాను.

తలవర్తి సత్యనారాయణమూర్తి

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల జన్మోత్సవము ప్రాధరాబాదు దక్షిణ

శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ఆంధ్రభాషా నిల నుండెనునందు
శ్రీరాయలవారి జన్మోత్సవము ఉద్దేశ్యంగా సంవత్సర వ్రువ్యుల
కూడ దాదాకే జనవారము సామంత్రము ఆరంగంటలనుండి జరు
కుచినది. నిల నుండెను కృంగారముగాను అలంకరింపబడినది.
జుందెర మధ్యభాగమున ప్రేలాడగట్టండిన శ్రీకృష్ణ దేవరాయల
వారి పటము వ్రువ్యులముచే నలంకరింపబడింది.

సభ నలంకరించిన శ్రీ పురుషుల సంఖ్య మూడువలకు
మించియుండెను.

ఆంధ్రమాత ప్రార్థనతో సభ యొక్క కార్యక్రమ మారం
భింపబడెను. ఆలంపుల్లి వెంకటరావు పంతులుగారు శ్రీ
శ్రీ శ్రీరవర్తి సంస్థాధీశులకు శ్రీ సవాలు రాజాకృష్ణ దేవ
రాయలు, బహిరీబలమంత్రి బహద్దర్ గారి గుణగణములను విద్యా
భిమానులను గురించి ప్రశంసించుచు నేటి సభ కథ్యక్షులుగ
నుండుటకు శ్రీ రాజాగారే తగుమరని ఉపపాదించిరి. కొండా వెం
కటరంగారెడ్డిగారు బలవరచిరి. శ్రీ శ్రీ శ్రీ రాజాగారు తామి
ట్లు గౌరవింపబడి నందులకు సభికులకు రందనము లందజేయుచు
అధ్యక్ష కార భోజనాభ్యాసము సభికులకు పంచివెట్టిన తరువాత
శ్రీ రాజాగారు వ్రువ్యులధర స్వరముతో జదివ తమ స్థానమును
స్వీకరించిరి. అంతట అధ్యక్షులు నిలయ వక్రముక వ్రువ్యులములం
కృతులు గావింపబడిరి.

శ్రీయుత రాయలపోలు నుద్దురావు వక్రముగారు, శ్రీ
రాయలవారిని శ్రీరవర్తి రాజాగారిని అభినందించుచు రసవంత
ములకు వద్యర్థులును తమచే రింఝింపబడినది వ్రువ్యులధర
స్వరముతో చదివి సభ్యుల నానుదాధిస్తో లాడిందిరి.

శ్రీయుత శివసూరి నానుయంతరావు వక్రముగారు, ఎం. ఏ.
ఎల్. టి. శ్రీరాయలవారి విజయనగర సామ్రాజ్య చరితము
లోని ముఖ్యాంశముల గురించి దీర్ఘమైన వ్యాసమును జదిపిరి.

గాడేపల్లి సూర్యప్రకాశరావువక్రముగారు, ఎం. ఏ.
ఎల్. టి. శ్రీరాయలవారి విద్యావైభవములను గురించియు,
విజయనగరము యొక్క కళలను గురించియు, అచ్చటి కీర్త్య
లను పోషించిన రీతియు, మొదలగు విషయములగుర్చి చక్కని
భాషమును జదిపిరి.

గాననాధి కలిగారు ఉపన్యాసము చెప్పిన : మయ
ములను చెక్ర గమనించి, ఆ ప్రభావము పురకధించి తొల్లి
టియర్లపై కళత్రులుకై సర్వర ప్రయత్నములు సులభము
యనని సభ్యుల నావ్వరించిరి. తరు యంతోపన్యాసమును
ముగించిరి. శ్రీయుత సుధాకర పార్థసారధి వక్రముగారు టి. ఏ.
ఎల్. టి. మంగళగిరిమును కాడిరి.

శ్రీయుత మాదపాటి నానుయంతరావు వక్రముగారు,
అధ్యక్షులకును, ఉపన్యాసకలకును, సభాసదులకును, నిల
మునకును కృతజ్ఞతా రందనము లర్పించుచు, శ్రీరాజాగారి
కంది శ్రీయుతుల తోడ్పాటు లేక ఆంధ్రభాషామయిల్లి తొల్లి
టికన్నత పీఠము నలంకరింప జాలదనియును, పూర్వము జరి
గిన భాషము అధిష్టించుటకు శ్రీకృష్ణ దేవరాయలకంది రాజుల
పోషణయే కారణమనియు చెప్పిరి. తరువాత సభ్యులు తాం
బూల కత్తారముచే న నాన్నింజులిన తరువాత సభ రాత్రి ఎ
మిది గంటలకు ముగింపబడెను. (ఒక విలేఖరి)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా వాసులకు విజ్ఞప్తి

ఈ సం॥ రం దేశమునాచారసభ మన యాంధ్రదేశము
నందు జరిగినందులను మన కంఠమును హిందీభాషా వ్యవసించు
టయందలి యత్యంతకృతజ్ఞతనువ్యక్తమైంది. కాకినాడలో జరిగిన
అవసరానిది హిందీసాహిత్య సమ్మేళనమునందు ఆంధ్రదేశ
మునందలి హిందీభాషా ప్రచార భారమును తామే వహించుచు
తగు రీతిని ప్రచారమునుగావించుటకై యొక ప్రత్యేక సంఘటన
ముగావించుటకై తీర్మానించబడినది. 20-1-24 కే ది బెనవాడ
లో సభ జరిగి ప్రతి జిల్లాకుండియు ఇద్దరెద్దరు సభ్యులను తీసి
కొని "ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచార సమ్మేళనము, అను
పేరుతో సంఘటనము గావింపబడెను" శ్రీయుత కాకినాడు
నాగేశ్వరరావు వక్రముగారు అధ్యక్షులును, పండిత హృషీ
కేశర్యగారు కార్యదర్శిగను, శ్రీయుత మోటురి సత్యనారా
యణగారు సంచారకులుగను యేర్పడిరి. వై సమ్మేళనకు ప్రతి
జిల్లాలోను జిల్లా హిందీ ప్రచార సమితియను పేరుతో కొక
సంఘంధక మితి నేర్పాటుచేసి రాష్ట్రీయ సమ్మేళనవారి నియ
మానుసారం కార్యచరణకు గడుగవలసియున్నది. గాన మన
జిల్లా హిందీ ప్రచార సమితిని రాష్ట్రీయ హిందీ ప్రచారసమ్మే
ళనకు సంబంధ సూక్ష్మగా నేర్పరించుచున్నాము. ఇంకవరకు
మా ప్రయత్నములచే తలపెట్టినవర్గాలకు, తాలూకాలలో తాలూ
కా హిందీ ప్రచారసమితి లేప్పడవి. కొద్దిరోజులలో మిగతా
రి తాలూకాలలోను సమితులు యేర్పరచబడును. ఈ జిల్లాలో
యంతివరకు హిందీని కొంతవరకైనను నేర్చుకున్న మహాజనులు
దయముంచి యొక కార్డుపై యీ క్రింది ప్రశ్నలకు తగు సమా
ధానమును, వ్రాయించి మాకు పోస్టల్ గోరుచున్నాము. "తాము
హిందీలో యేయే ప్రస్తావములను జదివిరి? (2) తమకృతియేమి?
(3) తామెప్పుడైతే హిందీ నేర్చుచున్నార? 4 హిందీలో
యేదేని జరిగినవిచ్చిరా? 5 యేయిరర భావలలోనైనా యెంత
ప్రవేశముగలదు? తమవూర్తి నిలననుకో యీ క్రింది చిరునా
మాకు తక్షణం జాబువ్రాయించిన మా ప్రయత్నములనులభ్యముగ
సఫలముగాగలవు.

తంగిరాల రామసోమయాజి,
కార్యదర్శి,
బువర, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా హిందీ ప్రచారసమితి.

మదరాసు అందునదరన్ మరాటా రైల్వేకంవెసి, లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ప్రకటన
ఇంటర్మిడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట
1924 సం॥ మార్చి నెల 1 ది నుండియు. యిం. యన్.
యం. రైల్వే ఇంటర్మిడియటు మెయిలులో ఒంటి ప్రయాణపు
చార్జీలు మైలు 1 కి రు 0.0-5 నుండి రు 0.0-5 కు తగ్గింపబడును

వైద్యశిరోమణి

ఇదిచక్కని వైద్యగ్రంథము. ఇందు నాడీ భాషనుల వైద్య
వైద్య వ్యాధులయొక్క చికిత్సలవరకును, శుభము భస్మాదులు
మొల యావత్తు సంగతులును గలవు.

నాగర లిపిగ్రంథములందును, మంచి యోగములన్నియు
తెలిగించి యాగ్రంథము జూరాయబడినది. దీనినిచూచి వైద్య
సలహితులధముగా నేర్చుకొనవచ్చును.

దీనివల వి. పి. ఖర్చులతో సహా రు 1.8-0 అ.
ఎమ్. ఎన్. నారాయణ,
గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు, గోదావరిజిల్లా.

[7 వ పేజీ చూడము]

గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యము

నోబులు బహుమానమును గూర్చి మహాత్ముని లేఖ

దక్షిణాఫ్రికాను గూర్చి మహాత్ముని సందేశము

మహాత్ముడు కుర్చీపైని కూర్చుండి గలుగుచున్నాడు. గంభీరతనమును మరల ప్రారంభించినాడు. నోబులు బహుమానమును గూర్చి భారత శాసనసభలో తీర్మానము నుపపాదించవలదని మహాత్ముడు మహమ్మదు యాకూబు ఎం. యల్. ఏ. గారికి వ్రాసెను.

దక్షిణాఫ్రికాలో 1914 వ సంవత్సరమున జరిగిన ఒడంబడికకు భంగము కలుగుచున్నదని మహాత్ముడు ప్రకటించెను.

ఖద్దరు ప్రచారమును గూర్చి ఆచార్య రాయగారు మహాత్మునకు వ్రాసిన లేఖ

వంగ రాష్ట్రమున నూటికి యొకరైన ఖద్దరుధరించుట లేదు. దేశము క్షితి రాట్టమే శరణ్యమును నమ్ము కము నాకు చాల దృఢమైనది.

మహాత్ముని ఆరోగ్యము

మంచి అభివృద్ధి కనబడుచున్నది గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్యమున నెమ్మదిగాను స్థిరముగాను మంచి అభివృద్ధి కలుగుచున్నది. శత్రుచిత్తవేసిన పిమ్మట కట్టినకుట్లు కొన్ని యింకను కనబడకుండు లోననుండుటచేతనే కొద్దిగా జ్వరము తగిలినది. ఆసంగతి తెలియగానే కల్లులు మోడుకొని 13 వ తేదీ నట్టిభారము నెక్కదానిని తీసివేసిరి. ఇందుకు భయపడ నవసరము లేదని చెప్పిరి. మహాత్ముని పుడు కుర్చీ మీద కూర్చుండగలుగు చున్నాడు. మామూలుగా చేయుచుండు గంభీరత నాది కార్యములను గూడ మరల ప్రారంభించెను.

(అ. ప్రె)

నోబులు బహుమానము

మహాత్ముడు యాకూబుగారికి వ్రాసిన లేఖ "నేను ప్రపంచ శాంతికొరకు చేసిన ప్రయత్నము సఫలమైనచో నాకదియే గొప్ప బహుమానమగును గాన నోబులు శాంతి బహుమానమును నాకొసంగ వలెనను తీర్మానమును మీరు భారత శాసనసభలో నుపపాదించవలదు. దౌర్జన్యత్యాగ సిద్ధాంతమును పాశ్చాత్యులు పరిగణించినచో నాకత్యధికమగు సంతోషము కలుగునుగాని యిట్టి బహుమానము నైచ్చికముగ నెనగకున్నచో దాని విలువ తగ్గి పోవును. ఆ బహుమానమును నాకొసంగవలెనని యితరులు సలహా నెసంగి నాకీప్పించుట సమంజసముగాదు. మరియు నాదేశీయులలో నెక్కరగు ఆగ్రాహనుగారి కా బహుమానము నెసంగవలెనని స్నేహితుకన్యియవారు సూచించియుండగా ఆ బహు మానముకొరకొక పోటీదారుగా మీరు నాపేరు గూడ సూచించుటకు నే నెంతమాత్ర మంగీకరింప నాలనని గాంధీ మహాత్ముడు భారత శాసనసభలో నా తీర్మానము నుపపాదించునన్న నియోజిత సభ్యుడగు మహమ్మదు యాకూబుగారికి వ్రాసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయచట్టము

1914 ఒడంబడికకు ఖద్దరుము

దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాసభలో దక్షిణాఫ్రికా ప్రజాసభలో 1914 ఒడంబడికకు ఖద్దరుము

గూర్చియు- ముఖ్యముగా దక్షిణాఫ్రికా యూని యను పార్లమెంటుసభలో నిపుడు చర్చింపబడు చున్న వి జాతీయ ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయ చట్టమును గూర్చియు, నాకేమో కొంత తెలిసియుండునని పలు పురు తలంచుచున్నారగున నిపుడు నాయభిప్రాయ ములను వెల్లడించుట నాముఖ్యవిధియని తలంచెదని. దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియాఖండ ప్రజా నిరసన భావ ముచటనున్న యెరోపాఖండవాసులకు నేడు క్రొత్తగా కలిగినదిగాదు. బంధకము నెసంగకుండు భారతీయులు స్వేచ్ఛావాణిజ్య మొనరించుటకెప్పుడు తొలిసారి ఆదేశమున స్థిరపడిరో అప్పుడే ఆభావము ప్రారంభమైనది. అచట చిల్లరవ్యాపారముచేయు తెల్ల వారికి మొదట వాణిజ్యసంబంధమునం దిట్టి యిర్వ్యాకలిగినది. ఏవిషయమునగాని స్వలాభము కొరకు కొందరు శ్రద్ధగాపని చేసినచో నందువలన తమకెట్టిలాభమును కలుగకపోయినను ఆవిషయ మును గూర్చి స్వతంత్రముగానాలోచింపకయే ఆలో చించుటకు శక్తిలేనివారు వెక్కు మందిగూడ వారి తో కలియుపద్ధతి అన్ని దేశములందును కలదు. అటులే దక్షిణాఫ్రికాలోగూడ కలదుగానట్టివారిని గూడ గట్టుకొనుట యాందోళకులకు కడు సులభము. ఈ ఆందోళనము 1921 లోనే ప్రారంభమైనది. దాని ఫలితముగానే యిపు డీచట్టము తలచూపినది.

1914 లో దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకును అచటి ప్రభుత్వమునకును జరిగిన యొడంబడికకు దీనివలన భంగము కలుగుచున్నదని నేను తొలు దొలుత దెలుపక తప్పదు. ఆయొడంబడికయందు దక్షిణాఫ్రికా దొరతనము వారొక్కరుమాత్రమే గాక బ్రిటను, యిండియా దొరతనములవారుగూడ చేరియున్నారు. బ్రిటను ఇండియా దొరతనముల ఆమోదముతోనే ఆయొడంబడిక జరిగినది. ఈ యొడంబడికనుగూర్చి రాయ బారములు జరిపిదానిని స్థిరపరచుటకే యిండియాదొరతనము వారపుడు సర్ బెంజిమును రాబర్టుసను గారిని దక్షిణాఫ్రికాకు పంపిరిగాని రాజకీయభావలో మాత్ర ముటులస్పష్ట ముగా తెలుపక "భారతీయులస్థితినిగూర్చి విచారణ చేయుటకు యూనియను గవర్నమెంటువారు నియ మించిన సంఘము వారి విచారణను గను నిగుటకు పంపిరిమి" అని సాంకేతిక భావలోయిం దియా దొరతనము వారపుడు ప్రకటించిరి. ఆ

యొడంబడిక యందలి ముఖ్యనియమములన్నియును స్థిరపడి అంగీకరింపబడు నంతవరకును సర్ బెంజి మును గా రచటనేయుండి పిమ్మట భారతదేశమున కేగిరి.

ఆయొడంబడిక ప్రకారము యూనియను దొరతనము వారప్పటి నుండియు ఆసియాఖండ వాసులకు ప్రతికూలముగా నెట్టిచట్టములను చేయ గూడదు. ఆదేశమునందున్న భారతీయులకు న్యాయ శాసనానుగుణ్యముగ కలహక్కులను క్రమముగవృద్ధి చేయుటకును అప్పటికి అమలులోనున్న ఆసియా ఖండ ప్రజాప్రతికూలచట్టముల నన్నిటిని క్రమ ముగా రద్దుపరచుటకును గూడ నపుడు మూజ వానీగా ఏర్పాటు జరిగినదిగాని ఇప్పుడు దానికి కేవలము విరుద్ధముగా పని జరుగుచున్నది. ఆయొడం బడిక జరుగునదికి అమలులోనున్న ప్రతికూల చట్ట ముల నాచరణలో పెట్టియుండలేదుగాని పిమ్మట ట్రాన్సువాలులో నాచట్టముల నాచరణలో పెట్ట నారంభించిరి. ఒడంబడికను భంగపరచుటకు చేయ బడిన ప్రథమప్రయత్న మదియే. ఇపు డుపపాదించ బడిన విజాతీయ ప్రత్యేకస్థల నిర్ణయచట్టము వలన భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమునకు మరింతభంగము కలుగునట్టి స్థితి ఏర్పడినది. ఆయొడంబడికను గూర్చి చేయబడు నితర ఆరోపణ లెటులున్నను 1914 ఒడంబడిక ప్రకారము దరిమిలాను యూని యను దొరతనము భారతీయుల స్వాతంత్ర్యమున కెట్టినిరోధమును కలిగింపగూడదను విషయమును మాత్రమునిర్వివాదముగానన్ని పక్షములవారు నొప్పు కొనక తప్పదు. దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరుకు సార్వ భౌముకు పంపిన యుపదేశ లేఖయందు వివరింపబడిన రీతిని దేనిని గాని తిరస్కరించు పథికారము సార్వ భౌమునకుకలదనువిషయ మటుండ బ్రిటను దొర తనమువారు సత్యవ్రతులై తమభాధ్యతను నెర వేర్చుకొనినచో ఎట్టి నష్టము కలిగినను పాటింపక నేను సూచించిన యొడంబడికవరతులను నెరవేర్చ వలెనని నొక్కిచెప్పుట వారి ముఖ్య కర్తవ్యమై యున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో నచటి దొరతనమువారి మునుగడకు అచటి పాశ్చాత్యసభ్యుల అనుగ్రహము ప్రధానమైయున్నది గాన నియోజితులగు పాశ్చా త్యసభ్యులఅభిప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా నచటి దొరతనమువా లేయను చేయజాలరు. గాన నచటి అనాదులకును భారతీయులు మున్నగు వారికిని ఆదొరతనమువారు న్యాయము చేయ జాలరు. ఆదొరతనము వారికి గల యీదు ర వస్థను భారతదేశవాసులమగు మనము ముఖ్య ముగా గ్రహింప వలసి యున్నది. దక్షిణాఫ్రికాలో మాత్రమే గాక స్వపరిపాలనము గల అధినివేశనము లన్నిటిలోను గూడ నైరోపా దేశీయులకుతప్ప తక్కినదేశములవారికిగాని ఆ దేశముల అనాది ప్రజలకు గాని రాజ్యాంగ సభలలో నెట్టి ప్రాతినిధ్యమును లేదు. ఆ దేశముల రాజ్యాంగవిధానమునం దిది గొప్ప లోపముగా నున్నది. ఈ లోపమును సవ రించకుండు బ్రిటనుదొరతనమువారుపేషించి దాని ననుమతించిరి గాన దానివలన ననర్థకములు కలుగ కుండచేయుట (తమగౌరవమును కాపాడుకొనుటకు) వారికి విధియైయున్నది. సామ్రాజ్యవిధానమునందెట్టి విలువగలనీతి యున్నదియు దక్షిణాఫ్రికా కేన్యా దేశములు త్వరలోనే స్వాధీనమగుటయు, ఆ రెండు

高麗菜

స్థానిక వార్తలు

ఒక ఉపన్యాసము:—శ్రీ బోధాన ద మంత్రాచార్య భారతీస్వామిగారు శనివారమున అదివారమున సాయంత్రము 5 గంటలకు మైలాపరమునందు కృష్ణస్వామియ్యగారి సంస్కృతకళాశాలయందు సాంఖ్యయోగశాస్త్రములను గురించి యుపన్యాసించుచును. శ్రీయుత టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు ఉపాధ్యక్షులును వహించుచును.

తిరువల్లి క్షేత్ర సంగీత సభ.

ఈ సభవారి యజమాన్యమున తిరువల్లి క్షేత్ర 1 వ కంటాచల క్షేత్ర వీధి నందు 17 వ తేది అదివారు సాయంత్రము 4 గంటలకు శ్రీమతి తిరువల్లి స. బాబుగారి పాటకచ్చేరి ఆరగింప.

శ్రీ మద్రామాయణ కాలక్షేపసభ:

ఈ సభవారి యజమాన్యమున కీ. శే. తంత్రాచార్యగారిని దస్వామి భాగవతుని గారి మహానటన జి. నువ్విగాణ భాగవతుని గారు 43 కృష్ణకృష్ణాయనములందు వీధియందు రామాయణమునాటి భావములను చెప్పుచున్నారు. వీరు 16 వ తేది శనివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు హర్షణఖ గర్భభంగ భావ కాలక్షేపము ఆరగింపెదరు.

శ్రీ పుండరీకవరద సభ:

ఈ సభవారి యజమాన్యమున కీ. శే. తంత్రాచార్యగారిని దస్వామి భాగవతుని గారి మహానటన జి. నువ్విగాణ భాగవతుని గారు 43 కృష్ణకృష్ణాయనములందు వీధియందు రామాయణమునాటి భావములను చెప్పుచున్నారు. వీరు 16 వ తేది శనివారం సాయంత్రము 5-30 గంటలకు హర్షణఖ గర్భభంగ భావ కాలక్షేపము ఆరగింపెదరు.

టెలివిజ్ క్రీడలు:

టెలివిజ్ క్రీడలు:—టెలివిజ్ క్రీడలవారును, బహుగారును వారి భార్యయు శిల్పిని పోటీపరుచుకొని బొంబాయి మెయిన్ గా చేరు చెన్నపురి వచ్చిరి. ప్లావిఫారము మీద చాలమంది వచ్చి వీరిని ఆదరించిరి. రైడింగ్ గానే బహు దొరగారి వారి సత్కరించిన రావుసాహెబు, కృష్ణారావు భాస్కర్ గారు పుష్పమాలలను వేసిరి.

వ్యాసరసాడి ఆదిద్రావిడ సమాకార సంఘము:

ఈ సంఘపు ప్రథమ పాంచరత్నక సమావేశము 17 వ తేది అదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు వ్యాసరసాడి ఎదుకంచేరి కొద్దుంబలి డి. సి. యం. మూలభవనమున జరుగును. మద్రాసు కార్పరేషను కమిషనరు జి. టి. బోసుగారు అధ్యక్షతవహించెదరు. ప్రాధికార యజ్ఞ వారాయణగారు డాక్టరు వేటకేమెనలిగారు ఉపన్యాసించెదరు.

చెన్నరాష్ట్రపు తపాలాబంట్లాతులసంఘము:

ఈ సంఘము 12 వ తేది సమావేశమై కలకత్తాలో 21 వ మాస్ట్రీ జరుగునట్లు ఆఖరి భారతరత్న సంఘము సభకు యం. సింగారవేంకటేశ్వరగారి సభ్యత్వం నెన్నుకొనలేనని సలహానిచ్చుచును, ఆసభకు యం. సత్యమూర్తిగారును వి. బాలసుబ్రహ్మణ్య గారును, శే. జనార్దన్ గారును ప్రతిభులుగా నెన్నుకొనబడవలెననియు తీర్మానించిన కార్యదర్శి వెలుపుచున్నాడు.

ప్రజారోగ్య పాలనము.

సలహా నిచ్చు సంఘ నియోజనము. ప్రజారోగ్య పరిపాలన విషయములలో సలహానిచ్చుటకు సంఘము ప్రాథమిక కృషిపాలనామార్గులగు గౌ. రాజా సి. రామాయణి గారు అధ్యక్షులుగను, కామినేని భువిరెడ్డి భానుసాహెబు సభ్యులు డి.ఎస్.ఆర్. రికార్డ్ సాహెబు బహదూర్, డి. బి. యం. కృష్ణకృష్ణయ్య, రా. బి. పి. సి. ఎత్తిరాజులు సభ్యులు, రా. బి. ఎ. యస్. కృష్ణారావులకును, శే. పి. దేవిని, మహాబలిరాజే, శే. యస్. పొన్నసామిపిల్లగారి, ప్రాథమిక కృషి పాలనకా కాపు (కృష్ణకృష్ణకృష్ణ, గర్జన జెనరలు వి. చంద్రాచార్య, వి. సి. యస్. సభ్యులుగను గర్వనీయు గారు నియోజన తీర్మానించిరి. వి. రామారావుగారు కమిటీ కార్యదర్శిని పదవీనెదరు. ఈ కమిటీ జే.యస్.టి.ఎస్. సలహానిచ్చుటకు మార్గదర్శిని ప్రభుత్వమునకు ప్రకటించుచున్నాడు.

శ్రీ మైలవరం బాలభారతి సమాజము:

ఈ సమాజమువారు శత్రు శనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు విశ్వీయా భరమండలమున 'శ్రీ కృష్ణ కులభార నాటకము' ప్రదర్శించెదరు. అదివారం సాయంత్రము సారంగధర నాటకము ప్రదర్శించబడును.

గుబ్బినాటక కంపెనీ:

ఈ నాటక సమాజమువారు శనివారము రాత్రి 9-30 గంటలకు శాంతిపూర్వమున వీధియందు వి. సాందర్భ మహాత్మా : వీరచాను నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

కడపమండలమునకు కాంగ్రెసు ప్రచారకులు

నిర్మాణ కార్యక్రమమును ముగించుగా సాగించగల ప్రచారకులు కావలెను. మామండలమున ప్రచారము చేయువారు వెంటనే వారివారి యోగ్యతలను తెలుపుకొనవలసివచ్చును. పంపకతెను. ఈ నెల 25 వ తేదిలోగ యాక్రింది చిహ్నమును వాసికొనవలెను
ప్రతాపగిరి రామమూర్తి, కార్యదర్శి, కడపమండల బాలియోకసంఘ కార్యాలయము, రాజంపేట.

మదరాసు శుభసంఘము

16-2-1924 తేది సాయంత్రం 5-30 గంటలకు బ్రీటి క్షే, స్టాంపేటలో శ్రీ రామ అలయం ఎదుట శుభసంఘమువారు శ్రీయుత కాశీనాథుని శాశ్వతారావు పంతులుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభను జరుపబోవుచున్నాడు కాత్తన పట్టణనాను లందరు రాగలందులకు కోరుచున్నాడు.

ఎఫ్. శ్రీ రాములునాయుడు,

శుభసంఘ కార్యదర్శి.

రాకపోకలు:

కళ్యాణమునకు హర్షణ యించిన గాను ఆర్. సి. (బిల్) గారు బొంబాయి మెయిన్ లో బొంబాయినుండి నేడుయును చెన్నపురికి వచ్చిరి. కలకత్తా మెయిన్ లో నేడు కె. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు చెన్నపురి వచ్చిరి. మద్రాసు కార్యదర్శి అధ్యక్షులుగను, ఆన బుర్రదవానబహదూర్ యో. డి. స్వామి: ట్టుపిల్లగారు నిన్నరాత్రి కలకత్తా మెయిన్ లో రెవారి కిరి.

కాంగ్రెసు సన్మానసంఘ నిర్వాహకవర్గమువారిసభ

20-2-1924 తేది బుధవారము సాయంత్రము 4-30 గంటలకు కాశీనాథుని సన్మానసంఘ కార్యాలయములో కార్యనిర్వాహకవర్గసభ జరుగును.
విషయము:— 1. మాగియన్న కమిటీవారివేదిక, 2. కాశీనాథ తాలూకా సుఖమునాటి మోటారు విషయము. 3. గాంధీనగరములో కాంగ్రెసు స్వార్థచిహ్నము నెలకొల్పుట. 4. గాంధీయ వర్తెరాలకు దరఖాస్తులు. 5. ఇతరవిషయములు. కార్యదర్శి.

ఆస్తి తరఖాదావా:

ఆస్తి బదలాయింపు చట్టము క్రింద ఒక తరఖాదావాలో నేడు ప్రాజెక్టునందు ఈ హెచ్. వ్యాలెనుగారు తీర్పుచెప్పిరి.

శ్రీవాది కొంతటిని వాదితరపున తరఖాచెట్టి, రెండు మర్సరములవర్గం కొరెను. ఈ తరఖా ఆస్తిలోని ఫలితమును వాది యనుభవింపవచ్చును. రెండుసంవత్సరముల పిమ్మట ద్రవ్యము నీ తరఖా జరిగెనాను విశ్రయమునగ రెండు వాది ఆయాస్తిని సంపూర్ణపాత్రలతో సమభవింపవచ్చు అవతరమునకుండును. రెండుసంవత్సరములకడచెను. శ్రీవాది సామ్యును చెల్లింపలేదు. అంతట తరఖా పత్రములో నున్నట్లు కనవ ఆస్తివై హక్కు ఆ క్రమరేదనదు, తనసామ్యునకై శ్రీవాదివై దావాతెచ్చెను క్రిందకోర్టును రెండును దావాను తోసివేసెను. తరఖాపత్రములో నున్న ప్రకారము ఆతడు ఆస్తిని కొనిపట్టి భావింపవలెనని తరుకోర్టు తీర్పు చెప్పెను.

ప్రాజెక్టులో క్రిందికోర్టును రద్దుచేయబడెను. 2 సంవత్సరముల కాలము తరఖాపత్రమునందు నిర్ణయించబడినను, సామ్యును చెల్లింపకుననివిషయము ప్రధాన మైనందున వాది శ్రీవాదివద్దనుండి సామ్యుత్తుయ్యుకొనుటకు హక్కుగలిగియుండెనని ప్రాజెక్టునందు వాదికి ఖర్చులలో గూడ కేసు అనుకూలము చేయబడెను.

ఆప్యెలెట్టుపత్రమున వి. రామరామ శంకుజగారును, రెస్టాం డెంట్లపత్రమున పి. కంకరభద్రారావుగారు ప్రజెల్లిరి.

శ్రీయుత మతం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు

నేడుదయము సానెంజరుబండిలో చెన్నపురికివచ్చిరి రాజమహేంద్రవరము నెంట్లబలయమునుండి శ్రీయుత గుప్తగారి కడలూరుచెరసాలకు మార్చినందున వారిని పానెంజరులో నేడుదయము చెన్నపురి నెంట్లబలయమునకు తీసికొనివచ్చిరి. నేడుపాంశంకాలమున వారిని కడలూరు తీసికొని వెళ్లెదరు.

భిక్షకుల సమస్య:

పదియవ దివిజను మునిసిపలు కేటుపేయరుల సమావేశము 19 నాలు పిల్లారి కొరెం వీధి యందు నిన్న సాయంత్రము జరిగెను. సి. నెల్లూర బు మెదలి గారు అధ్యక్షత వహించి. చెన్నపురియందు భిక్షకుల సభ్యుల నానాటికి వెరిగిపోవుచున్నవనియు, ఇందువల్ల నగర ఆరోగ్యమునకు భంగము కలుగుచున్నదని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. బిక్షకులారకు విద్య గరఫలకు తగు పాఠశాలల నేర్పరచ వలయుననియు పనిచేసి జీవితముల గడపుట గౌరవరమని భిక్షకులు గ్రహించునట్లు చేయవలయుననియు, అం గ వి మీ ను లకు ఇతరులకు కరణాలయముల నేర్పరచుట ఆవసరమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

కార్పరేషనువారు ఈవిషయమై ఆలోచించి ఈసభ న్యున అంతమొందింతులకై తగు ప్రయత్నముల గావించవలయునను ఒక తీర్మానము ఆమోదించబడెను.

ఉచిత వైద్యశాల:

నేటిసనము ఉదయం రాజు పేటయందలి సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా భరనమున 'సామూను వైద్యశాల' యను పేరుకు ఒక ఉచిత వైద్యశాల స్థాపింపబడెను. శ్రీయుత మతం. శ్రీవాస అయ్యంగారు ప్రారంభమునా త్వరమును జరిపిరి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఈ సన్మనియు, ప్రస్తుతమున్న వైద్యశాలలు చాలవనియు, వైద్య సహాయ మొనగునపుడు వీరుకును భవిష్యత్తును ధేదము మాప కూడదని చెప్పి ఆయుర్వేద వైద్య విధానమును ప్రకటించుచు మాట్లాడిరి. ఇతర వసులవై అయ్యంగారు సభ్యులదలి పోషింపిరన్ను ఉచిత శ్రీమతి యం. చటోపాధ్యాయగారు అగ్రాసాధికర్యము వహించిరి. వైద్యశాలకు చేరిన డాక్టరు ఆర్. ఎ. ఆచారిగారు వైద్యశాల చరిత్రను వివరించి చెప్పిరి.

మహిళా మహాసభ:

రాబోవు శనివారం సాయంత్రము 4-30 గంటలకు నెనేలుతావునునందొక శ్రీలసభ జరుగునని నిర్ణయించిరి విద్యావిధానము బాటికల పట్టుకాడ అను కర్తించునట్లు చేయుటకును, కాననసభల ప్రవేశించు హక్కు శ్రీలకుండవలయునను విషయముల గురించి సభవారు ఆలోచించెదరు. ఈవిషయమై సంస్కరణ చట్టమును మార్చవలయునని ఇండియా మంత్రిని కోరుటకు శ్రీల రాజుబారము గర్వనీయు గారిని సంవర్ధించుటకు కూడ ఏర్పాటులు చేయబడును. శ్రీమతి సదాశివశర్మగారు సతిగా అగ్రాసాధికర్యము వహించెదరు. శ్రీమతులు గుబ్బరాయనుసతి, శేవదాసు సతి, మన్మోగంసతి, డాక్టరు మద్దులమ్మిసతి, గణపతి రాయసతి, పండిత శర్మారతి గార్లు సభయందు పాల్గొనెదరు. శ్రీలందరు ఈసభకు రావలయునని కజన్సుసతి ప్రకటించుచున్నాడు.

బందరు కన్యభిక్షాధిపనతిగృహ

ప్రథమ వార్షికోత్సవాహర్షసము

ఈ నెల 17 వ తేది అదివారము బందరు కన్యభిక్షాధిపనతిగృహ ప్రథమ వార్షికోత్సవమును. రా. శ్రీ. బందరు అదీనసర్ గవ్ జడ్జిరారుకు కైరారాజులనాయకు వి. ఎ. వి. యల్. గారి యాధికర్యముక్రింద ను. రా. శ్రీ. కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్యగారి కేసీరునాయకునందు జరుపబడును. సూరపనేని సూర్యనారాయణ. కార్యదర్శి.

పత్రికాసంపాదకుల సంఘము

బొంబాయి, ఫిబ్రవరి 11:—యండియా పత్రికా సంపాదకుల కార్యదర్శి బెర్టీగారు సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా సానెటి యొక్క బొంబాయి అఫీసునంద 16 తేది శనివారమునాడు సంఘసభ్యులతో జరుగుట్లు ఏర్పాటు గావించిరి. అప్పుడు ఈ శ్రీ కస్తూరిరంగయ్యగారికి బయట బహిరంగిని అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనుటయు, కార్యనిర్వాహకసంఘ ఎన్నిక ఫలితములను స్వీకరింతుటయు జరుగును.

మదరాసు నీటిపారుదలబిల్లు

పోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్టు

మదరాసు రాజధానిలో నీటిపారుదలకు నీటిపత్తు విధింపును సంబంధించిన చట్టమును పరిశీలించుట యొక్కముగా నున్నందున, ఈ చట్టము పాఠ్యముచేయుటకు (ఆమోదింపుటకు) ముందుగా గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారము పొందబడియున్నందున ఇందుమూలమున నీ కిందివిధముగా కానించడమైంది.

1 వ అధ్యాయము

(ప్రారంభము.)

- 1. ఈ యాక్టును 192-వ సంవత్సరపు మదరాసు నీటి పారుదల అక్టు అని చెప్పవచ్చును.
- 2. ఇది మదరాసు రాజధాని కంకణను వ్యాపించును. ముఖ్యము నిది లోకము గవర్నరు మెంటువారు ప్రకటనద్వారా నియమించునట్టి లేదని ఆమోదించిన రూపమున.
- 3. 1858 వ సంవత్సరము మదరాసు నిర్బంధ పరిశ్రమ అక్టును, 1865 వ సంవత్సరపు నీటిపారుదలపత్తు చట్టము, ఇందుమూలముగా గట్టు చేయబడుచున్నది.
- 4. ఈ యాక్టులో విషయములలోగాని పూర్వోక్తర కందర్శమునందుగాని విధింపుయిన దేదైన నుండినే తప్పు—

(1) “ద్రెయినేజీయింగ్” (నీళ్లు బడియటకై నపు) అను దానిలో పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారు ఏర్పరచినట్టి లేదా వాచే భరింపబడునట్టి నియమముగాని కానీ నీరుగాని వెడలిపోవుటకై స్వభావముగా నున్నట్టి లేదా మనవ్య ప్రియమైయున్నట్టి పిల్ల కాలు వలు ను అట్టి పిల్ల కాలు వలకు సంబంధించినట్టి లేదా వాటికి తోడుగా నున్నట్టి పనులు (చర్కులు) అన్నియును, ఒకనీటిపారుదలపు (చర్కు) నుండి ప్రవహించునట్టి నీరుపోయే కాలువలు ఆనకట్టలు (డాములు) అడ్డట్టలు (వియరులు) ను, కట్టలను కలుపులు (స్ట్రాయిలు)ను, గ్రామములను కరదనుడిగాని వాయునాగని పోవుటనుండిగాని భూములను సంరక్షించుటకై అన్ని పనులు (చర్కులు) ను చేయను. కాని మురికినీరు తొలగించుట కొరకుయిన పనులు (చర్కులు) అందులో చేరవు.

(2) “ఎస్టేటు” అనుమాటకు—

(ఎ) కాళ్ళతముగ వైసలాయలీ చేయబడినయే ఎస్టేటు అయినను లేదా తాత్కాలికముగా వైసలాయలీ చేయబడిన జమిందారీ అయినను అనియును,

(బి) అట్లు కాళ్ళతముగా వైసలాయలీ చేయబడిన ఎస్టేటు లోని లేదా తాత్కాలికముగా వైసలాయలీ చేయబడిన జమిందారీలోని యేభాగము కలెక్టరు కచ్చాలో ప్రత్యేకముగా రిజిస్టరు చేయబడియున్నదా అట్టి యేభాగ మైనను అనియును;

(సి) వైసలాయలీ కాట్టి యే పోలెమైనా కాగి నైనను అనియును;

(డి) (బిటి)ను గవర్నరు మెంటువారే గ్రాంటుచేయబడి ఖాతాపరచబడిన లేదా అంగీకరింపబడిన యేదనియినను గ్రామముగాని అట్టి గ్రామముయొక్క ప్రత్యేకముచేసిన భాగమేదనియిననుగాని అనియును;

(ఇ) కాళ్ళతమైన లోగుత్తకు ఉంచుకొనబడినదై వైస (ఎ)(బి)(సి)క్లాజులలో వివరింపబడియున్న ఎస్టేటులో వేసిపోనైనను ఉండునట్టి ఒక్కగామముగాని ఎక్కువ గ్రామములుగాని చేసినట్టి యేభాగము అయినను అనియును; అర్థము.

(ఎ) గవర్నరు మెంటు భూమి యనగా ఒక ఎస్టేటు అయి యుండున లేదా ఒక ఎస్టేటులో వేసియుండిన యేభాగమైనను అని అర్థము.

(4) నీటిపారుదల అక్టీవరు అనుమాటకు ఈయట్టు నను సరించి నీటిపారుదల అక్టీవరుయొక్క అధికారముల అన్నిటిని గాని వేసివేసగాని చెలాయించుటకు లోకము గవర్నరు మెంటు వారిచే నియమించబడిన యే చుప్పియైనను అని అర్థము.

(5) నీటిపారుదలపు అనుమాటకు—

(ఎ) పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారి చే నిర్మించినట్టినిక రియం స్వాధీనమున సంరక్షణమున గవర్నరు మెంటువారు ఏమనిషికి మార్చియుండ నట్టిని లేదా పూర్తిగాగాని కొంతభాగముగాని గవర్నరు మెంటువారిచే సంరక్షించబడునట్టి లేదా స్వాధీనమున దుండుకొనబడునట్టిని లేదా సంరక్షించబడునట్టి గవర్నరు మెంటువారిచే కొంతభాగము ఈయబడియున్నట్టిగాని భూమియొకటియున్నట్టిగాని భూమినికై ఈయబడియున్నట్టిగానమటియు నీటిపారుదలపు అక్టుగాని యుపయోగింపబడునట్టి కాలువలు పిల్ల కాలువలు చెరువులు జలాశయములు బావులు అన్నియును చేసను.

(బి) అట్టి కాలువలలో, పిల్ల కాలువలలో, చెరువులలో, జలాశయములలో లేదా బావులలో సంబంధించి యున్నట్టి అన్ని పనులు (చర్కులు) ను, కట్టలను (ఎంబాంకీ మెంటును) కట్టలనులను నీల కచ్చే కాలువలను నీరు పోయే కాలువలను అన్నియును చేసను.

(సి) అట్టి కాలువలయొక్క పిల్ల కాలువయొక్క చెరువులయొక్క జలాశయములయొక్క లేదా బావులయొక్క కాళ్ళమునిమిత్తము గవర్నరు మెంటువారిచే ఆక్రమించుకొనిన భూములన్నియును అట్టి భూములమీద గవర్నరు మెంటువారిచే ఆక్రమించుకొనబడియున్నట్టిగాని వారికి చెందియున్నట్టిగాని కట్టడములను యంత్రములను ఆనకట్టలను బావులను (గేటులు) ను ఇతర విద్యామములు అన్నియును చేసను.

(డి) నది, ప్రవాహము, సరస్సు లేదా స్వభావసిద్ధమైన నీటివడక లేదా స్వభావసిద్ధమైన మురుగుకాలువ అంతయును గాని దానిలో నేభాగమైనగాని లేదా 10 వ సెక్షనునట్టిలో కలు గవర్నరు మెంటువారు ఒక ప్రకటనను జారీచేసియున్నట్టి యేదే పని (చర్కు) చేసను.

(6) “భూస్వామి” అనగా ఒక ఎస్టేటుకుగాని దానిలో కొంతభాగముకుగాని స్వామ్య దారుడై యుండువాడని అర్థము; మరియు దానిలో అ ఎస్టేటు అంటియొక్కగాని ఏదేని భాగముయొక్కగాని రాబడిని స్వాధీనదారుని నుండియై ను ఆరెనికి పూర్వమున్న హక్కుదారుని నుండియైనను ఏదేని ట్రాన్సుఫరు (అన్వయము) పొందుటకు బట్టియైనను లేన ఏకాద్రవ్యము చేసిన యేయట్టుతరువుల బట్టియైనను, చట్టపు సంబంధమైన ఏ నిబంధనను బట్టియైనను కనూనాచేయబడిన హక్కుగల (అరెమని) పియ చేసను.

(7) ఏభూమి విషయముగానా “అక్రమవాదు” అనుమాటకు భూమిలో హక్కుగలగి భూమిని స్వయముగాగాని పరిచారకుల కలనగాని తొలగివలనగాని సాగుచేయు ఏయనుష్ఠానైన యని అర్థము.

(8) “భూమందు” అనుమాటలో స్పష్టపరచబడిన కన్యకను గుఱించిన స్వామ్యపు హక్కులో ఉమ్మడిగా బాధ్యత లోగియున్నట్టి మనిషిని చేరుకు, జుడియు ఈ యాక్టుయొక్క నిబంధనల ననుసరించి భూమందుకు చెందియుండు అన్ని హక్కులను బాధ్యతలను అసామ్యపు హక్కులో అట్టికమ్మడి బాధ్యత లోగియున్న హక్కుండి మనుష్యులకును ఉమ్మడిగాను చేరుచేరుగాను చెందియుండును.

(9) “బిజినెస్” అనుమాటకు ఈయట్టు ననుసరించి చేయబడిన విధులనుట్టి లోకము గవర్నరు మెంటు వారివల విధింపబడిన యని అర్థము.

(10) “రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడు” అనగా ఎర నికేర రివిన్యూ లెక్కలలో గవర్నరు మెంటు భూమి రిత్నాల మనకు రిజిస్టరు చేయబడి యున్నట్టి అట్టి యే మనిషియై యని యర్థము.

అయితే రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడు కాక ఇతర ఏ మనుష్యుడైనను రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుని యేకెంటు ప్రతినిధిగనో నేపథిగనో రిజిస్ట్రారు వెట్టివారుగనో గుత్తదారుడుగనో కాక యితిరవిధమున చట్టసమ్మతముగా గవర్నరు మెంటు భూమిని నిర్వహించు చున్నట్టుకు అట్టి మనుష్యుడు అట్టి గవర్నరు మెంటు భూమి విషయమున రిజిస్టరు చేయబడిన స్వామ్యదారుడుగా భావింపబడవలెను.

(11) “రెయిటు” అనగా 1908 వ సంవత్సరపు మదరాసు ఎస్టేటుల్యాండ్ (భూమి) అక్టులో నిర్వచింపబడినట్లుండు రెయిటు అని అర్థము.

(12) “గ్రామము” అనగా లోకము గవర్నరు మెంటు వారివల న యిప్పుడు ఒక గ్రామముగా అంగీకరింపబడుచున్న లేదా ఇటుతరువాత ఈ యాక్టుయొక్క కార్యములకన్నిటికిగాని, వాటిలో వేటికిగాని ఒక గ్రామముగా గవర్నరు మెంటు వారివలన లేదా వారి అధికారమునకు లోబడి రివిన్యూబోర్డువారివలన బహిరంగమున బడిగల ఏసానిక ప్రతేక మైన అని అర్థము.

(13) “నీటిపారుదల” అనగా ఒక నీటిపారుదలపు చర్కు నుండి నీళ్లు కరఫరా చేయబడుచున్నను గవర్నరు మెంటువారి కర్కుల భరింపబడిన యేదే వా పిల్ల కాలువలను అర్థము. మరియు దానిలో అట్టి పిల్ల కాలువలకు వేసిగుండా నీళ్లు కరఫరా చేయబడుచుండునో ఆనకట్ట (డాము)గాని ఆలముగాని రిజిస్టరు అట్టియే పిల్ల కాలువలలో వైస సంబంధము లోగి దానికి తోడుగానున్న పనులు (చర్కులు) అన్నియును చేసను.

5. లోకము గవర్నరు మెంటువారుగాని విధింపబడగ అట్టి విధులకులోబడి ఈవిషయమై లోకము గవర్నరు మెంటువారు

అధికారియిచ్చునట్టి యేవర్గాన ఉద్దేశ్యముడయినగాని ప్రకటనద్వారా ఇందు నిలుగిరువారి ఈయబడునట్టి అధికారములైనను కనులనైనను అన్నిటినిగాని వానిలో వేసివేసగాని యేలక్సిన రుణ ఏసానిక వాద్దలోగా చెలాయించవలెనో లేదా చేయవలెనో ప్రసిద్ధపరచవచ్చును.

2 వ అధ్యాయము

సామాన్యపు హక్కులను గుఱించియును జనసామాన్య కాళ్ళముల నిమిత్తము పనుల (చర్కులు) స్వాధీనమున వహించుటను గుఱించియును.

6. ఈ చట్టయొక్క నిబంధనలకు లోబడి నీటిపారుదల (ద్రెయినేజీ (నీళ్లు బడియటకై) కాళ్ళముల నిమిత్తము—

ఎ. ఏనదిలే స్వతస్సిద్ధమైన ఏయొక్క నీటినిగాని ఏ స్వభావసిద్ధమైన మురుగుకాలువ నీటినిగాని ఏచెరువు లేక ఇతర స్వభావసిద్ధమైన నీటి సముదాయముయొక్క నీటినిగాని అట్టిఏదీ ఏయ మురుగుకాలువ చెరువు లేదా ఇతర స్వభావసిద్ధమైన నీటి సముదాయము పూర్తిగా ఎస్టేటులోగాని ఎస్టేటులలోగాని లేనప్పుడు,

బి. ఏదైన చెరువు జలాశయము పిల్ల కాలువ లేక ఇతర పనిలో లేక ఇతిరవిధమునగాని తేర్చబడిన నిలిపియుంచబడిన లేదా పంచె పెట్టబడిన నీటినిగాని, అట్టిచెరువు, జలాశయము, పిల్ల కాలువ లేదా పని గవర్నరు మెంటు వారివలన నిర్మించబడినదై గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనమున సంరక్షణమున ఏమనిషికి మార్చివై లేదా గవర్నరు మెంటువారి వలన సంరక్షించబడునదై లేదా స్వాధీన పండుచుకొనబడునదై నప్పుడు చేప్పట నిలిపియుంచుట వంటివెట్లుం బడిన కను స్వచ్ఛానసారముగా ప్రవహించుటకు గవర్నరు మెంటువారికి హక్కు కలదు. మరియు అట్టి హక్కుకలది ఇందుమూలముగా ప్రసిద్ధ పరచబడుచున్నది.

7. లోకము గవర్నరు మెంటువారికి—

ఎ. అన్యవహితముగా వైసచేయబడిన సెక్షనుయొక్క ఎక్లాజులో స్పష్టపరచబడిన ఏ నీళ్లవిషయమైనగాని ప్రస్తుత మందున్నట్టి లేదా (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశింపబడియున్నట్టి నీటిపారుదల పనియొక్కగాని మురుగు నీటిపని (చర్కు) యొక్కగాని కార్యము నిమిత్తము కరఫరాహక్కు చెలాయించబడుట యొక్కమని లేదా,

బి. ప్రస్తుత మందున్నట్టి లేదా (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశింపబడియున్నట్టి నీటిపారుదల లేదా మురికినీరు బడియటకై కాళ్ళములనిమిత్తము ఏదైననది స్వతస్సిద్ధమైనయే స్వతస్సిద్ధమైన మురుగుకాలువ చెరువు లేక స్వభావసిద్ధమైన ఇతిర నీటి సముదాయము ఎస్టేటులో లేక ఎస్టేటులో పూర్తిగా ఉన్నపుడు గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనము వహించుట లేదా ప్రస్తుతమందున్నట్టిగాని (ముందుకు) ఏర్పరచ నుద్దేశింపబడి యున్నట్టిగాని నీటిపారుదల పనికి (చర్కు) గాని అందుండిగాని మురుగు నీటిపనికి (చర్కు) గాని అందుండిగాని నీటి ప్రవాహమున ప్రవహించుట కైను అభివృద్ధి చేయుట కయినను గవర్నరు మెంటువారు నీటిపారుదలకార్యము నిమిత్తముగాని మురుగు నీటికార్యము నిమిత్తముగాని నీటి మాంపునుండి భూములను సంరక్షించుటకుగాని నిర్మించబడినట్టి యేపని (చర్కు)నైనను నట్టిపని (చర్కు) గవర్నరు మెంటువారిచే నిర్మించబడక లేదా సంరక్షించబడక లేదా స్వాధీనము సంయంతుకొనబడయున్నపుడు, లేదా గవర్నరు మెంటువారివలన నిర్మించబడి, గాని స్వాధీనమున, సంరక్షణమున గవర్నరు మెంటువారివలన ఏమనిషి వైస మార్పు బడియున్నప్పుడు గవర్నరు మెంటువారు స్వాధీనపరచుకొనుట యొక్కమని తోచినపుడెల్లను.

లోకము గవర్నరు మెంటువారు, ప్రకటనద్వారా, బాధ్యత గల యేమనిషివలనైనను ప్రకటన తేదినండి రెండువెలలలోగా ఆక్షేపణ చేయబడిన నీటిప్పు నడక హక్కు ఆ ప్రకారము చెలాయించబడుననిగాని, లేదా సదకు స్వాధీనము విహింపబడుననిగాని ప్రసిద్ధపరచవచ్చును. అట్టి ప్రకటన పోర్టుసెంటు జార్జిగజెట్టు లోను, విధింపబడినట్టి యితిర విధముగాను ప్రకటించబడవలెను.

8. 7 సెక్షను ననుసరించి ప్రకటన జారీచేయబడిన తరువాత, ఏయనుష్ఠానైనను అట్టినిటిలోగాని పని (చర్కు)లోగాని సంబంధము కలిగియుండునట్టి యేదేని ఆనకట్టను, అడ్డకట్టను, కట్టను, కలుపును (స్ట్రాయినును) పిల్ల కాలువను లేదా యితిరవిని (చర్కు) దిసిర్చిప్ర కల్తెయొక్క అనుబంధితమండ ప్రారంభించునది. పునరుద్ధారణ చేయబడునది. ఏఏవేయ గుడను లేదా మార్పుగుడను. దాని దీనిలో ఉన్న వేదియను నీటిపారుదల సాగుచందుకుకొరకు, అవసరమనట్టి తాత్కాలిక కల్తె పనులవలన గడ్డను పూర్వమండ ఆటంక పరచుట లేదు.

(సశేషము)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 15 వ తేది

శుక్రవారము

దక్షిణాఫ్రికా : గాంధీమహాత్ముని ప్రకటన

గాంధీమహాత్ముని దింకను పూర్ణాంగము బడయకున్నచ, దక్షిణాఫ్రికాస్థితి గాంచి, తమయభిప్రాయమును ప్రకటింపకుండ నుండజాలకబోయెను. భారతీయులను ప్రత్యేకస్థలములలో నుంచుటకు జేసెడి ప్రయత్నము కడునీచము. గాంధీ స్వల్ప గార్లకు వెనుక జరిగిన యొడబడికకు విరుద్ధము. దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారికి, వర్ణద్వేషమే ప్రధానము గాని, సత్యమును బనిలేదు. భూతదయతో నిమిత్తములేదు. సామ్రాజ్యగౌరవ మక్కరలేదు. ఎంత సేపును తమకారోగ్యము, తమకాయవ్య మున్న చాలును. హేయమగు నీక్రొత్తచట్టముజేయుట, దక్షిణాఫ్రికా సాంప్రదాయములకు భిన్నము గాకున్నను, స్వల్పగారి వాగ్దానములనుగూడ మూల ద్రోయుచున్నదని, గాంధీమహాత్ముడు జూరగలిగెను. 1921 సంవత్సరమునందే, భారతీయులను వేరుజేయవలయు నను ప్రయత్నము గలదట. 1924 సంవత్సరమున జరిగిన సమాధానమునకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వముతో బాటు ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమును ఇండియా ప్రభుత్వముగూడ బాధ్యులే. దీనిని రక్షింపవలసిన బాధ్యత ఎల్లరపై గలదు. ఆ సమాధానము ప్రకారము, దక్షిణాఫ్రికాలో ఆసియా వాసులకు ప్రతికూలముగ నెట్టి చట్టమును నిర్దిష్ట మీలేదు.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి నియమమును నిటగలిపిరి. తెల్లవారి జేమమును మాత్రమే పెంపొందించుచు, తదితరులను పీడించుటకు, దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వవిధాన మవకాశ మిచ్చుటకు కారకు లెవరు? శ్వేతేతరుల జేమమును కాపాడుటకు తగిన ఏర్పాటుల గావించవలెనని పట్టుబట్టుకుండుటలో, ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారే తప్పి నప్పరి. ఆట్టిపిత్తిలో తమ తప్పువలన గలిగిన లోపమును సవరించుటకు ఇంపీరియల్ ప్రభుత్వమువారే బూనుకొనుట ధర్మమని, గాంధీమహాత్ముడు తేటపరుచుచున్నాడు. కాని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారట్టి చింతను గనుపఱచుటలేదు. మీదుమిక్కిలి దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు చెయూత నొసగుచున్నారు. స్వల్పగారిని మందలించుటకు మారుగ, వారి కధిక గౌరవము జూపుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా, కెనియా పరిస్థితుల గాంచిన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్య విధానమునందే డెట్టి నైతిక శ్రేష్టతగలదో గ్రహింపవచ్చునని మహాత్ముడు సూచించుచున్నాడు. ఎట్టి సామ్రాజ్యమయినను అధర్మము నాధారము జేసికొని నిలువజాలదు. కేవల బాహుబలము వలనను, మంత్రాంగమువలనను, వర్ణద్వేషమువలనను, సామ్రాజ్యములను నడుపుట దుర్లభము. ఇంపీరియలిస్టు లీ సంగతిని గ్రహింపక, బలహీనులను మూల ద్రోయనొనెడరు. ప్రస్తుత పరిస్థితులు సామ్రాజ్య సాభాగ్యమునకు తొడ్డుడజాలవు. ఇకనయినను బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు పేల్కొనలేనియెడల, భావిస్థితి అంధకార బంధువుముగ నుండగలదు.

భారతీయులెంత దుర్బలు లయినను, వారికి స్వరాజ్యముగాని ఎక్కుడు పలుకుబడిగాని లేకున్నను, వారికిగలిగించెడి బాధ లూరకబోవు. అధర్మము చెడుఫలితముల నొసగకమానదు. గాంధీ మహాత్మునివంటి పరును పావనుడును, లోకాతీత పురుషుడును, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమునకును ఆఫ్రికా లోని తెల్లవారిని హితముగఱపుచుండ, దానిని వెడచెనిబెట్టుట న్యాయమగునా? త్వలోమార్పు గలుగునని మహాత్ముడు నమ్ముట లేదు. తాత్కాలిక ప్రతిక్రియలవలన లాభము లేదని, మహాత్మునకు జెలియను. ఇంగ్లండులో గాని, హిందూ దేశమునందు గాని, అఖండమగు మార్పుగలిగిన గాని పూర్ణోపశాంతి గలుగదని అతడు ప్రతిపాదించుచున్నాడు. ఇంతకుపూర్వము నిర్దించిన చట్టములవలెగాక, ప్రస్తుతచట్టము, దక్షిణాఫ్రికాలో నన్ని రాష్ట్రములకును వర్తించును. గాంధీమహాత్ముడు సూచించినటుల, భారతీయులను ముందగ పట్టణములనుండి వెలుపలకు వెడలగొల్పెదరు. నిలువ నీడ లేకుండుటచే, భారతీయులు దేశమునుండి అసలే లేచిపోవలసినవచ్చును. భారతీయుల జీవనసదుపాయము లంతరించును. వారికి గలిగిన ప్రబలనష్టములకు పరిహారము జెల్లింపవలెనని చెబుదురు ?

భారతీయుల విషయమై దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారింతవరకు పలుకఁదలముల భయముగల్గించిరి. భారతీయుల సంఖ్యకులకు వచ్చి తెల్లవారి నూరుపేరు లేకుండ జేసెదరని, గగ్గోలుపెట్టిరి. అట్టిభయమున కవకాశము దప్పిపోయెను. పిచ్చుట భారతీయులను క్రొత్తవాని రాకుండజేసిరి. తెల్లవారి నధిక సంఖ్యకులను ప్రవేశపెట్టిరి. రానురాను తెల్లవారి సంఖ్య పెచ్చుపెరుగుచున్నది. భారతీయుల సంఖ్యలు పెక్కుకారణములచే తగ్గిపోవుచున్నవి. ఇప్పుడు తెల్లవారు పరియొక సాకుబన్నిరి. భారతీయులను ప్రత్యేకపు గూడెములలో నుంచ బ్రయత్నించు చున్నారు. ఇకముందు భారతీయులను బలవంతముగ దేశము నుండి వెడలగొల్పెదరని, గాంధీ మహాత్ముడు హించుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు కరిపెట్టుకొనుబోవు కొలదియు, దక్షిణాఫ్రికా తెల్లవారిట్టియాటనే యాడుచుందురని, గాంధీ మహాత్ముడు స్పష్టపరుచుచున్నాడు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వెంటనే నీయన్యాయమును దొలగింపనిచో, సామ్రాజ్యములో నిలిచియుండుటకు భారతీయులు సమ్మతించరు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమును అత్యంత విషమపరితృ ఎదుర్కొను చున్నది. బ్రిటీషువారి బ్రష్టిధర్మముగూర్చి, బ్లాక్టుగారు శాసనసభలో గోరంతలు కొండంతలుజేసిరి. బ్రష్టిలు తమధర్మమును నిర్వహించుట కిదియేనా మార్గము? చేతనయిన, వీరు భారతీయుల హక్కులను సంపూర్ణముగ కాపాడవలయును. లేకున్న భారతవర్షమునకు స్వపరిపాలన మొసగిన, భారతీయులే వారి తిప్పలు వారు పడెదరు. అటునిటుగాకుండ హిందూదేశమును త్రిశంకు స్వర్ణమున నిలుపుట, బ్రిటీషు ప్రభుత్వము వారి కెంతమాత్రము పాడిగానేరదు.

ప్రతీకారచట్టము

ఇంతకుమున్ను హైందవశాసనసభలో గావించబడిన ప్రతీకారచట్టమును, స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు గూడ సంగీకరించిరి. ఈచట్ట మేమాత్రము తీర్మానమైనది గాదని, చదువరు లెరుంగుదురు. భారతీయుల హక్కులను గుర్తించని కాలనీల వారికి హిందూదేశమున సంతకన్న ఎక్కుడుహక్కు లుండగూడదని, యీచట్టము డెలుపుచున్నది. కాని ఇట్టి నిష్పంధమును విధించు స్వాతంత్ర్యము ప్రభుత్వము వారికి గలదు. వారు దాని నమలులోనికి దేవచ్చు

ను, దేశభావచ్చును. అందుచే నీచట్టమువలన విశేష లాభముండదని తెలిసిన విషయమే. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యత వహించుచున్నగాని, ప్రజాభీష్టమును నెఱవేర్చి సమకట్టదు. ప్రతీకారము గావించబూనదు. భారతవర్షపు బెదిరింపులను తాము పాటించమనియు, తమ కెట్టివత్తముగలుగబోదనియు, జోహాన్నుబర్గు మొయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. నిజమే. స్వాతంత్ర్యములేని ప్రజలయఱపులు గాలికిబోవును. ఐనను, తమ సంతృప్తికారకు సామ్రాజ్య శాసనసభవారికి స్వల్పప్రతీకారచట్టమును ప్రవేశపెట్టిరి. స్టేటుకౌన్సిలు సభవారు దీనిని ఆమోదించవలసిన ధర్మమై యుండెను. ఇండియా ప్రభుత్వము వారిచట్టమును బలపరుచుట, వారి కనీసధర్మమై యుండెను. ఐనను, వారిందుకు నోచుకొనకబోయిరి. సుక్రసిద్ధులగుదాదాభాయిగారిచట్టమును సెలెక్టుమిటీవారికి బుడవలయునని కోరిరి. ఈచట్టము నికను మార్పుజేయవలయునని దాదాభాయిగారి యుద్దేశ్యము. దాదాభాయిగారి తీర్మానమును త్రోసివైచి, స్టేటుకౌన్సిలుసభవారు ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. శాసనసభవారి తీర్మానములను సరిజూచుటయే స్టేటుకౌన్సిలు సభవారి కర్తవ్యముగాక, వారెటుల జెప్పిన నటుల నడుచుట గాదని, దాదాభాయిగారు కేకలిడిరి గాని, వీరిమొరల నాలకించువారు లేకబోయిరి. గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు దాదాభాయిగారి నుచితరీతిని మందలించిరి. ఇక ఇండియా ప్రభుత్వమువారు జేసిన ఘోషాయమేమి? అధికారు లిచ్చవచ్చినటుల వోటు జేయవచ్చుననియు, ప్రభుత్వ సభ్యులు తటస్థులుగ నుండురనియు మాత్రము జెప్పగలిగిరి. ఇది యొక ఘనకార్యమా? హిందూదేశ ప్రజల రక్షణబాధ్యతను వహించిన వారితకన్నను ఎక్కుడు చొరవజూపి, ప్రతీకారమునకు బూనవలదా? ప్రతీకార చట్టమును ప్రభుత్వమువారే ప్రవేశపెట్టవలసి యుండెను. అందుకేమారుగ, సర్ బి. యన్. శర్మగారు క్రియావిరహితమగు సానుభూతిని డెలుపుచున్నారు. ఇట్టి సానుభూతితోనేమి ప్రయోజనము? భారతీయులకు స్వరాజ్యము లభించినగాని, యీదుర్గతి దొలగజాలదు. ఇందులకు ప్రస్తుత మొక నిదర్శనమును గనుగొనవచ్చును. ఆసియావాసులకు పౌరత్వపు హక్కుల మెసగుటకు అమెరికా నిరాకరించుచున్నది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పున కనుగుణ్యముగ, ఎమిగ్రేషను చట్టమొకటి నిర్దిష్టపడుచున్నది. ఇట్టి చట్టము, జపాను ప్రజల హక్కులకుగూడ భంగము గలిగించుననియు, అందుచే వారి కీచట్టమును వర్తింపజేయుట న్యాయముగ నుండదనియు, హ్యూజెసుగారు వెల్లడిజేసిరి. జపాను ప్రభుత్వమువారి విషయమై అమెరికా కిది వరకే తెలియజేసిరి. ఇట్టి సందర్భములలో జపాను జోలికమెరికాబోదనియూహించవచ్చును. నోరులేని భాంతీయులే, ఇట్టిచట్టములవలన బాధజెందెదరు. స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్యముగల దేశమునకును, పరాధీనదేశమునకును గల భేదము నిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. పరాధీనదేశము ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొనుట దుర్లభము. స్వతంత్రదేశము తనయిచ్చను సులభముగ నెఱవర్చుకొనగలదనుట, స్వతస్సిద్ధము.

ప్రస్తుతం దుని భక్తి

గాంధీమహాత్మునియొడగల భక్తిని, కార్యరూప మున జూపి ప్రస్తుతం దుని కృతార్థుడయ్యెను. కద్దరునందు, ప్రస్తుత చంద్రునికి గల విశ్వాసమత్యంత గాఢమయిన దనుటకు సందియములేదు. గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహమునకు బోయినప్పటికి, నిర్మాణ కార్యక్రమముపై నాయకులనేకుల విశ్వాసము చలించజొచ్చెను. ఆచార్య ప్రస్తుత చంద్రుని విశ్వాసము మాత్రము రానురాను బలపడి, అంధ కారమావరించిన సమయమునగూడ, దివ్యజ్యోతి వలె వెలుంగజొచ్చెను. కలుపుర యవకుల కడి ప్రోత్సాహము గలిగించెను. మహాత్ముని సందేశ మహిమ యంతరింపకుండ కాపాడి, దేశమున స్వతంత్ర పాబల్యమును నిలువజేసినందులకు, ప్రస్తుత చంద్రునికి భారతీయులు సర్వదా కృతజ్ఞులై యుందురు. మహాత్ముని రాక, ప్రస్తుత చంద్రుని కత్యంత ఫలప్రసము గలిగించుట, సహజము. మహాత్మునికి, ప్రస్తుత చంద్రుడు బంపిన లేఖలో, ప్రజలలో మాటలకును చేతలకును గల వ్యత్యాసమును వివరించిరి. కాకినాడ కాంగ్రెసుసభ కేతంచిన ప్రజలందరు చాలవరకు కద్దరును ధరించినందులకు, ప్రస్తుత చంద్రుని సంతసమునకు మేరలేక బోయెను. కాని మహాత్ముని విడుదల కొరకీసయమున మిక్కిలి సంతసముజూపెడి వంగదేశమునందు ప్రజలకును కద్దరు ధరింపలేదని, ప్రస్తుత చంద్రుడు వగచుచున్నాడు. ప్రస్తుత చంద్రుడు దెలిపింబుల, భారతీయులలో కలుపు రింకను పరాశ్రయభావమును విడువలేకున్నారు. పద్య లెవ్వరో తమకు ముక్తినిచ్చెదరను నాశ వారినికను విడువలేదు. ప్రస్తుత చంద్రుడు రాజకీయపక్షములతో నింతవరకు జోక్యము కలుగజేసికొని యుండలేదు. వెలుపలనుండి యీవిషయములను తెలికించుచుండెను. కాని, ప్రస్తుత చంద్రునికి గోచరించిన సత్యమేమి? కాన్సిలు ప్రజేతము విషయమై జరిగిన వాదోపవాదముల క్రింద, కాలమెంతయో స్వర్థపరుపబడెను. ఈ కాలమును నిర్మాణ కార్యక్రమము క్రింద వియోగపరచినచో, స్వరాజ్యహింసానికి చేరువకు వచ్చెడిదని, ఆచార్య ప్రస్తుత చంద్రుడు దెలిపిన విషయమునకు దతితయోక్తి లేదు. ఇంక నయినను తడవుసేయక గాంధీ మహాత్ముడును ప్రస్తుత చంద్రుడును గావించుచున్న విన్నపముల నాలించి, ప్రజలు కార్యశూరులగుట ధర్మము. కేవల మభినందన తీర్మానముల గావించి లాభములేదు. దేశారాధకుల సందేశములను నిర్వహించినపుడే, వారియొడ ప్రజలు నిజగౌరవమును జూపగలుగుదురు.

నోబిలు బహుమానము

నోబిలు బహుమానమును గాంధీమహాత్ముని కొనగవలెనని గోరుచు మహమ్మదు యాకుబుగారు సామ్రాజ్యశాసనసభ కొక తీర్మానమును పంపిరి. స్టేటుకాన్సిలు సభవారు ఆగాఖానురీతికి శాసనమును ప్రసాదించవలెనని గోరిరి. మేమిదివరకు దెలిపినట్లు, గాంధీమహాత్ముని కిట్టి బహుమానము లతో నేమాత్రము నిమిత్తములేదు. మహాత్ముని వాక్కు దళితిల మారుమోగుచున్నది. అతని సందేశము, ప్రపంచమునందలి మారుమూలల గూడ బ్రవేశించుచున్నది. మానవకోటికి నూతనాదర్శ మొసగుచున్నది. ప్రపంచశాంతి నెలకొనవలయుననిన, మహాత్ముని మార్గమును నడుగాకున్న రేపయినను మానవకోటి అవలంబింపక దప్పదు. కనుబలపే పరమ ప్రమాణమగువరకు లోకమున శాంతిపొసగజాలదు. యుద్ధములకు మూలాధారములను తొలగించిన గాని, ప్రపంచమునకు రక్షణ గలు

పశ్చిమాంధ్రదేశక్షామము

పశువులకు మేత, ప్రజల కన్నవస్త్రములు

కావలెను

అధికారులయాదరణమునకు నాయకుల ప్రజాపత్వమునకు ధర్మాత్ములదానధర్మములకు

మంచి తరుణము

రాటము, మగ్గము, ఖద్దరు గాంధీమహాత్ముని తరణోపాయములు

యథాశక్తిని అందఱును సాయపడుదురుగాక!

ఖద్దరు ప్రచారమునకు విరాళములు

దేవిరెడ్డి వెంకటనాగిరెడ్డిగారు కోవరంగుట్టపల్లె రూ 100-0-0

గదు. అహింసయొక్క గొప్పతనము వెల్లడియైన గాని, దౌర్జన్యము తొలగిపోదు. అశ్మబల మేనాడు రాజ్యముచేయునో, ఆనాడే లోకమునకు శుభము గలుగును. ఇట్టి మహత్సందేశమును బోధించినమహా మహుని సత్కరింపక, నోబిలు బహుమానమును మరయొకరికి ప్రసాదించిన ప్రసాదించనిండు. సత్యమును ప్రపంచము గుర్తెలుగజాలకపోదు. అహింస యొక్క పరమార్థమును యూరపుఖండము గ్రహించిన సూచనలు వెలువడుచో, గాంధీమహాత్ముడు సంతసింపకమానడు. మహాత్మునికి గావలసినది లోకకల్యాణవార్తగాని, నోబిలు బహుమానము గాదు. మహాత్ముని సందేశపు ఘనతను గ్రహించి, నోబిలు బహుమానమిచ్చిన సరియే. అటుల గావించుచో, నోబిలు బహుమాననిర్వాహకులు తమను తామే గౌరవించికొనిన వారగుదురు. అతియగాని, తమ కీబహుమానము నొసగవలయునని ఇతరులు సిఫార్సుజేయుటచూత్రము, మహాత్మునకు గిట్టదు. మరయొకరితో పోటీయుండుట, వారికంటే బనికిరాదు. అందుచే తమకీబహుమానము నొసగవలెనను తీర్మానము సుపవాదించవలదని, గాంధీమహాత్ముడు శాసనసభ్యునకు దెలియబరచెను. మహాత్ముని స్వభావమున కిది యనుగుణ్యముగనున్నది. మహాత్మునకు బహుమాన మిచ్చినంత మాత్రమున సతనికి గలిగెడి యధికగౌరవ మేముండును? ప్రజలు ధర్మబద్ధులై మెలగుచున్నపుడే, మహాత్మునిమానసము సంతృప్తి జెందగలదు.

లేబరుపక్షము: శాసనసభ్యుల యభినందనము

హైందవ శాసనసభవారు లేబరుప్రభుత్వము వారిని నభినందించుచు తీర్మానించినట్లు, నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షముతరపున, పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారుగూడ, యీ తీర్మానమును బలపరిచిరి. లేబరుపక్షమువారు, శాసనసభ్యులలో నూతనాశల గలిగించిరి. కాని, యిట్టియాశలు సఫలమగునా? లేక లేబరుపక్షమువారు వితిలేని ఆశాభంగము కలిగించెదరా? హైందవసమస్య విషయమై వారితవరకు ఉత్సాహకరమగు ప్రతిపాదన మేమియు గావించరయిరి. మాక్స్ నాల్గూ రనేక విషయముల గూర్చి ముచ్చటించియు, హైందవ సమస్య విషయమైమాత్రము మానము దాల్చి యుండిరి. నూతన ఇండియా మంతియగు అలిసరు ప్రభువుగారు, 19 వ తేదిన ప్రభువులసభలో హిందూదేశ సమస్య విషయమై ముచ్చటించెదరిట. వీరి ప్రసంగ మేరతిన నుండునో త్వరలోదెలియగలదు. అలిసరుగారు ఫేబియను సంఘమునకు జెందినవారు. వీరు స్వాతంత్ర్యప్రియులని దెలియుచున్నది. కాని హిందూదేశమునకు వర్తింపజేయు నపుడుమాత్రము వీరిసిద్ధాంతము లేమూలకు బోవు

నో జెప్పజాలము. లేబరుపక్షమువారిస్థానమొకను బలపడలేదు. లేబరుపక్షమువారి యాదార్యముపై విరాధారపడవలసి వచ్చుచున్నది. అందుచే, వీరికి లోపల యిచ్చయున్ననుగూడ వీరిమాటనులభముగ నెగ్గదు. ఐనను, హైందవసమస్య పరిష్కార మత్యవసరమని వీరెంచునెడల, మొగమాటములకొరకు జూడక, న్యాయమును నిష్కర్షగ నిర్వహించుటయే ధర్మమగును అప్పుడే వీరు భారతీయుల అభినందనముల గైకొనుట కర్హులగుదురు. లేబరుపక్షము వారు భారతీయుల యభీష్టమును నెరవేర్చి, మాతృదేశగౌరవమును కాపాడెదరు గాక యని కోరెదము.

మెలవరం బాలభారతీ సమాజము

ఆంధ్రనాటక సమాజములందు సుప్రసిద్ధమైన ఈ సమాజమును శ్రీ మెలవరము రాజాగారు చిరకాలము కితము స్థాపించి నాటకరంగాభ్యుదయమునకు జేసిన యుపకార మాంధ్రలోకమునకు చిరపరిచితము. ఈ సమాజమువారు రెండువారములనుండి యును చెన్నపురియందు నాటకములను ప్రదర్శించుచు ప్రేక్షకుల కానదమును గలుగజేయుచున్నారు. కావ్యభాష కవచితమైన చెన్నపురికి ప్రారంభమునం దీ సమాజప్రదర్శనములం గుచితమైన యాదరణయు గలుగకపోయినను కాలక్రమమున గుణగ్రహణ పారీణుల కభిరుచిగలిగి యాదరణము వృద్ధి నొందుచున్నందులకు సంతసము గలుగుచున్నది.

గురువారము సాయంత్రము వీరు ప్రదర్శించిన ప్రహ్లాదనాటకముహృద్యముగనున్నది. ఆంధ్రనాటక పితామహుడని ప్రఖ్యాతిగాంచిన ధర్మవరము కృష్ణమాచార్యులవారి ప్రహ్లాదనాటక ప్రదర్శనమున కలవాటుపడిన చెన్నపురివాస్తవ్యుల కీ నాటకప్రదర్శనము క్రొత్తగ గన్పించినను ప్రదర్శనము రసవంతముగ నున్నది. శ్రీ కృష్ణమాచార్యులువారి వలె నాటకకర్తయును రసవంతములైన భాగవతకద్యములనే ప్రయోగించినను పద్యముల నుపయోగించుటయందు గొంతవెనుకాడినట్లు స్ఫురించుచున్నది. ఈమార్గావలంబన మనవసరముగా గన్పట్టుచున్నది.

నాటక పాత్రధారుల గానాభినయములు వేషభాషలు మనోహర మగుచున్నవి. హిరణ్యకశిపుని గానము భావప్రదర్శనము సహజముగ నున్నను కొన్ని సమయము లధికతర్రోదేకాభినయనమును జూపుట సంప్రాప్తమైనది. లీలావతి పాత్రధారణము బాగుగనున్నది వేషము గానము భావప్రదర్శనము పాత్రప్రదర్శనమున కనూహముగానున్నది. ప్రహ్లాదుని పాత్రలందు రెండవప్రహ్లాదునివేషము భక్తిప్రదర్శనము గానము చక్కగనున్నది. ఇందుడు

మ గ్గొ నా ల్లు గా రి ప్ర క ట న ము

ప్రతిపక్షుల ఆక్షేపణ

ప్రెంచిపత్రికల సంకల్పి

జగ్గనలు తమలో తాము విడిపోవుట

శీర్షిక, ఆంధ్ర పత్రిక ఫిబ్రవరి 14:—మగ్గొనాల్లుగారి విధానమును సమీక్షించుట నేటిపత్రికాపత్రికా కామన్సుధలో ప్రారంభమయినది.

పూర్వ మగ్గొనాల్లుగారి విధానమును ప్రారంభ మయ్యెను, కన్యార్థేటి ప్రాంతమును అను బద్ధిగారు ఆక్షేపించిరి.

ప్రాంత మైత్రితో మెలగుటకు ప్రతిపక్షులెవరను క్రమశిక్షణవారు జేయుచున్నారో పక్షి కన్నమున కలుగ జేయు సమస్యలను ప్రకటించెను. (కొత్త ప్రభుత్వమువారు అది కారమును వహించినట్లంటే తమ వేదము ప్రభుత్వమువారి వలెనే సహజముగ ప్రయత్నించుట జేసి ప్రాంత మైత్రి మరల సభ్యులకు ప్రయత్నించుట మాత్రము కృత్రిమముగ నున్నది. కార్మిక ప్రభుత్వమువారు ఇతరులకంటె తమ ప్రయత్నించుట ఎక్కువ విషయమును బొందెదరు గాక!

రషియా సమస్య చాల చిక్కులతో గూడకొన్నది. మన ఆదర్శములకు క్రమశిక్షణ విధియగు ప్రభుత్వమువారిలో మనము కాంతియుగమును మైత్రిగా ఉండుటకు ప్రయత్నింప వలసి వచ్చెనని బద్ధిగారు రిపిరి.

లిబరల్స్ యభిప్రాయము

జేషియా సమస్యలను గూర్చి మగ్గొనాల్లుగారు తెలియ జేసిన జేషియా కార్యక్రమమునకు ఎన్నికల సమయమున ఇచ్చెదలిన ప్రతిపక్షుల తెలియజేసిన ఆస్పిక్తుగారు నడిపిరి.

బాల్టిక్ గారి విమర్శన

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—కామన్సుధలో మగ్గొనాల్లుగారి యుగవాక్యమును చర్చించుటకు మరల బాల్టిక్ గారు ప్రారంభించిరి. సింగపూర్ నాకాశావిధానమును గూర్చి ప్రభుత్వమువారు కార్యక్రమ దోమినియనుల యభిప్రాయమును ఆలోచించెదరుగాక యని. వెంచి ప్రధానామత్తునితో కొత్త మరల రాయబారములను ప్రారంభించెదరుగాక. మనము కాంతి విషయ సహజములతో యూరపునంకితుల మన ఇష్టము ప్రకారములొబడు కొనమియ్యను. కాని దానిని అధిక్షాగ ఉపయోగించిన మనకు లాభముగూడ లేదండ పోవచ్చును. (సంకేతము)

పరిశ్రమలను సంరక్షించు చట్టమును సదక్షాగతమైన రాష్ట్రము ప్రభుత్వమువారి వడిగడను. ప్రభుత్వమువారు కొన్ని తమ రషియా విధానమును సాగించుట సాధ్యముగాదని. సోవియట్లు యూనియను అనుగా ఏమియో సరిగా అర్థముజెప్పుదు. ప్రభుత్వమువారు నిజముగ ఎవరితో రాయబారములను జేయుచున్నారో మన ఆప్తును దీక్షలను సహజము అతురతతో మనలనుకనిబెట్టి జూచుచున్నార. మనము రషియాను విషయములలో మనహక్కులను సదక్షాగతమైన మేమో యని అనుకొనుచున్నార. దానివలన మనకు ఇతర యూరపియను జేషియాలు ఇవ్వవలసిన అప్పును నూజుజేయు అకాశ మేలే పోవును.

మగ్గొనాల్లుగారి ఉదారభావ సమన్వితమైన యుగవాక్యమును సానుభూతితో గ్రహించిరి. కాని తన అధికారమును చాల తిక్కునకుంటున్న మగ్గొనాల్లుగారు తమ ఆశయములను వెల్లడిస్తూ కొనుటకు కృతనిశ్చయము నేమో యని బాల్టిక్ గారు నడిపిరి.

నారదుడు మొదలగు పాత్రధారులును వారివారి పాత్రప్రదర్శనమును బాగుగ జేసి ప్రేక్షకులకానందమును గలుగజేసిరి. నాటక ప్రదర్శనమునందు కొన్ని లోపములున్నను మొలవరము బాలభారతీ సమాజమువారి ప్రదర్శనములు చెన్నపురిపాదుల యాదరణమును సాధితరముగ బొందగలవని సమ్మతము. చెన్నపురివాస్తవ్యులు వీరి ప్రదర్శనముల నాదరించి ఆంధ్రనాటక కళ కుత్తేజమును గలిగించుచు రని సమ్మతము.

అసియాలో గతక బోలెషివిట్ క్రమము మేయూత్రిమైన ఫలితము? ప్రపంచమునకు గొప్పముప్పు కన్పక వచ్చునని ప్రాచ్యదేశములందు ప్రజల సంఘము జేయుచున్నారని ఆంధ్ర కము, సంప్రాప్తమయిన రక్తపాతము గలగత ముందని. (కతిపక్షుల వార్తాధ్యయములు).

ఆస్పిక్తుగారు

రషియాను గుర్తించుట కంగీకరించిరి. పరిశ్రమసంరక్షక చట్టమును గూర్చి ప్రభుత్వము ప్రయత్నించుట తెలియగోరి. పాప్టాకుగారు మన బోలెషివిట్లను విషయమై ప్రభుత్వమువారు వరల ఆలోచించిరిగాని అయ్యది కామన్సుధవారి అంగీకారమును బడయదని. (కన్యార్థేటి ప్రతిపక్షుల సంకేతము).

మాటిమాటి కార్మికసభ్యులు ఆస్పిక్తుగారికి అడ్డు వచ్చిరి. వీటియంతివ్య చాల నిత్యావారముగ నన్నది. ధైర్యముగ తమధర్మములను నిర్వహించుచున్నట్లు, చాలకష్ట దశయన్నట్టి జిల్లాలకు ఇవి చాలకష్ట దాడులు. (కన్యార్థేటి ప్రతిపక్షుల సంకేతము). కల్లంబులతో గూడుకొన్న లండన్ ప్రభుత్వమును సంఘర్షించుట కాలమువచ్చిరి. వీర జనలకు సాయము చేయు కామన్సుధవారు పూర్వ ఆలోచించ కలెనని. (కన్యార్థేటి ప్రతిపక్షుల వార్తాధ్యయములు).

కెన్యూగారియభయము

పోప్టాకు మగ్గొనాల్లు ఇతరవిషయములను చర్చించుటకు మందరకాశమియ్యబడును. సభవారికి సంఘమునీటిని పూర్వ తెలియజేసెదరు. పరపతివిషయమై రషియాను ఇతరులతో భాషి ప్రధానామత్తును జూచునని కెన్యూగారు రిపిరి.

రషియాలో పరిస్థితులు మనకు ఆసరములేదు. ప్రభుత్వము వారు వర్తకవిషయమై మంచి ఏర్పాటులను జేయవలసింది. తమవిషయమై మనకు రషియాను జరిగిన కాగితములు జూడ చూడర కిది ఉపకరించెను. బోలెషివిట్ ప్రచారమువలన భయములేదండ ఏర్పాటు జరుగుచున్నది.

పనిలేవారికి పరిశ్రమ సంరక్షక చట్టము జేసిన పాధినికలుగ జేయలేదని. సాంఘిక విషయమై ప్రజల ఆసరములను గూర్చి ప్రభుత్వమువారికి కామన్సుధవారు తోడ్పడవలెను. మూలధనముగూడ కన్న వేయటకు ప్రజల సమ్మతి లేదే చేయుటకు వీలులేదని.

పరిశ్రమ సంరక్షక చట్టము

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—కుంతముల సంస్కరణమును గూర్చి నేటి సాయంత్రము సభవారు చర్చించిరి. పరిశ్రమ సంరక్షక చట్టము లాభకరముగ ఉండుటకు పనిచేయుటకు ప్రత్యేక పాక్షిక సంఘము ఏర్పడవలెనని. ఇంపీరియలు (ఇంగ్లండు, కావలెనని వాదప్రతివాదులు జరిగినవివ తీర్మానము పరిశ్రమ సంరక్షక చట్టమును గూర్చి ఆలోచించుటకు ఒకసంఘము నేర్పరకవలెనని తీర్మానము ఒడిసోయెను.

సభ అంతిమో నాటి కాల్పజేయబడెను.

సామాన్యసభలో చేయబడిన తీర్మానము

అను ఉదాక కామన్సుధలో ప్రకటించెదరుగాక లేక కార్మిక ప్రభుత్వమువారి తీర్మానమును ఎటులు అమలుజేయువలెనో మార్గమును జూడెదరా యని ఆస్పిక్తుగారు రిపిరి. ఈ విషయమై మత్తులు తిమియభిప్రాయమును సభవారికి తెలియ జేయవలెను. అది విషయమును గూర్చి సంకేతముగ వదిలిబెట్టె రని.

ఈ తీర్మానములకు కామన్సుధలో చర్చించు సమయమున సభవారికి కమియభిప్రాయమును తెలియజేయ కనకాశను కలుగజేయుటయే గాక తమ యభిప్రాయములను గూడ తెలియ జేవదని కెన్యూగారు రిపిరి.

ముడిపెట్టుట ఉత్పత్తి - పంచిబెట్టుట

ప్రజలము రాయబారములనున్నట్లు ఆలోచించబడి నట్టి విషయములు పరిష్కారము కాగానే ముఖ్యమంత్రి ముడిపెట్టు

ప్రభుత్వ సభలో చర్చ

యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించు సమస్య

శీర్షిక, ఆంధ్ర పత్రిక ఫిబ్రవరి 14:—ప్రభుత్వ సభలో గూడ ప్రభుత్వ విధానమును గూర్చి చర్చించిరి. జాతీయమితిమీర ఆధారపడి బ్రిటిషు విదేశాంగ విధానము నేర్పరకవలెనని పార్లమెంట్ ప్రభుత్వ తెలియజేయెను. జాతీయమితిమీర బ్రిటిషు ప్రతినిధి తనను నిత్య మించుటచే విదేశాంగ కార్యాలయముతో అంటిబెట్టుకొని ఆగ్నేద ఏమి జరుగుచున్నది తెలిసి ను కొనుటకు న, వారిక కావలసిన సంఘములను తెలియజేయుటకు తనకార్యాలయమును విదేశాంగ భవనమునే ఉంచెదని. అట్టి విదేశాంగ విధానముతో చాలు ఆ యుద్ధ సామగ్రిని తగ్గించు విషయమై ఆలోచింపవలెను. యుద్ధసామగ్రిని ఆయుధములను కర్మియజుటలో ఎంత దగ్గరబడెదమో అంత ఎక్కువగ జాతీయమితి సఫలముగావగలదు.

యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించు విషయమై ప్రభుత్వమువారు కార్యక్రమ సానుభూతిని జూపెదరు. వీరితో ప్రభుత్వ జాతీయమితి కర్మియజుట జేసిన పని ప్రభుత్వమువారు గుర్తించిరి.

మొదట రషియా విషయమై మైత్రితో ప్రారంభించి త దావార అన్ని విషయములను పరిష్కారము చేసికొనుట మంచి దని.

సిసిలు ప్రభుత్వ కోరిక

మనదేశముయొక్క యుగదత్తదేశములయొక్క యుద్ధ సామగ్రి ఇంతకంటె ఉండవలెనని సాధనము నరయవలెను. మనము అనుకొన్న సమాజమునకు కర్మించుటల జేయవలెను. యూరపులో అందరును ఒక మనముతో నుండి ఒడంబడికను జేసికొన్నగాని ఇంతలో యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుటకు వీలు లేదని సిసిలు ప్రభుత్వ తెలియజేసెను. అలక్ష్యము గాకుండ ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు సంగతులు నేర్పరక వలెనని.

లండన్ ప్రతిపక్ష ఆమోదము

లండన్, ఫిబ్రవరి 18:—ఒక్క పోప్టాకు విషయమును గూర్చి కన్యార్థేటి ఇతరవిషయములను గూర్చి ఏమియు ఆక్షేపణలను ఉదయపు ప్రతిపక్ష జేయలేదు. లిబరల్స్ ప్రతిపక్ష కొత్త ప్రభుత్వమువారు విభాగము ప్రారంభించి రమయన్నది. కాని కార్మిక పక్షములో అతివాదలను వారు ఆధారములయి పార్లమెంటు విలేజరులు తెలుపుచున్నార. మగ్గొనాల్లుగారి యుగవాక్యమునంత యుగ లిబరల్స్ యుగవాక్యమునయొక్క కొన్ని లోపభావములతో గూడుకొన్నదనియు ఒక కార్మిక సభ్యుడనెను.

ప్రెంచిపత్రికాభిప్రాయము

పార్లమెంట్, ఫిబ్రవరి 18:—ఈసంవత్సరములో ప్రభుత్వ ప్రాంత (గేబులిట్ల యూరపియను జాతులతో కలిసి పనిజేసి యూరపులో కాంతిని ప్రకటించెట్టి అంత్యమిష్కారమును జేయుటకు వీలగు గాకమును మగ్గొనాల్లుగారు రిపిరి. దానిని గూర్చి ప్రతిపక్ష ముఖ్యముగ వాయించుచు.

తనను కార్యక్రమ మిత్తునిగ జూచుకొనవలెననియు వీరక ఒడంబడిక జేసికొనవలెనని జెప్పుచు మరల ఒడంబడిక తుదిగ వెంటనే యుద్ధసామగ్రిని తగ్గించుట కావలసిన ప్రయత్నించుట విచారకరమని లీజర్లు ప్రతి వాకొనుచున్నది.

మగ్గొనాల్లుగారు నూచించిన అంత్యమితి సభను గూర్చి లీ మ్యాజిక్ ప్రతిపక్షమును జూపుచున్నది.

ప్రెంచి ప్రభుత్వమువారు తమ పరిస్థితులను మార్చుకొనలేదనియు పోయొకేమిగాన లోబడుట తప్పనియు ఈ కోడి ప్యాకిను ప్రతి తెలుపుచున్నది.

మగ్గొనాల్లుగారి కోర్కెలు వెల్లడే గాక యని 'లీఫి గాలో' ప్రతి వాకొనుచున్నది.

కొత్త బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కర్ణక ప్రభుత్వమును మారిరి. ఉదారభావముతో రాచకీలు ఆధిక్యములను ప్రయాసమును దాల్చుటల గోరుచున్నాని 'లీలాలో' ప్రతి తెలుపుచున్నది.

ఫలితము పండించి అంత్యమితి దేశమువారికి పంచిబెట్టు విషయమై అంత్యమితి సభను సమావేశము గావించి ఆస్పిక్తు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింప నున్నారని విదేశాంగ సహాయక మంత్రి తెలియజేసెను.

ఆస్పిక్తుగారు పాప్టాకు విషయమై భల్లకపుట్టుటలను ముఖ్యము చాల కలసిబడిరి. సాయంత్రమునే ఈ విషయమును గూర్చి మంత్రులు సభజేసి చర్చించిరి.

దేవతాత్మకు ఈ యువశ్యామలు శ్యామింపజేసిరి. అది
ఈమె దీనిని విని సంతసింపిరి.

Subordinate Jue?

ప్రస్తుతము పాపురములలో ఆదర్శితుల ముప్పిట్టగా మారుచు వచ్చారు. గ్రంథము చింతక మునుకే దానిని పరీక్షించి యీ ప్రాతికర్థి చిక్కిచేసినచో ములభముగా తిరిగిమను మార్చుచున్నగాని గ్రంథము చితిక పక్షియైన మేనువీస పిచ్చుట మార్పుట కొంతకష్టమనియు క్రమముగా మనుష్యులలో గూడఁ జట్టి మార్పుచేయుట పాథ్యమగుననియు దాక్షకు అన్నరతి దీక్షితులగు అనుచితా శతమనందని సినివాటిలో జంతుకామ్రక్షాల సత్యలో తిని పరివర్ధితులగుమాన్యు యొకపక్షిని శతమని మొదలుకొని

రాజ్యముల కమీషను

రాష్ట్రంలో విస్తారం

[illegible][illegible]

యాదీశాన్ నేను రైల్వేయొక్క టెన్తూర్ వసాల్లోని మెంటు
ప్రతినిధి ఎ. టి. స్వ. కల, రైల్వే టెన్తూర్ లో ఉన్నట్లు గుర్తుంచుకు
నుంటున్నాను. (హిందూ) రైల్వే టెన్తూర్ లో ఉన్నట్లు గుర్తుంచుకు

నకి చేపడ బి. యస్. బర్నూ గార్లు. (ఆ. ప్రె.)
 లాహోరు, ఫి.బర 14:— నేటిదివానాద రాంబలు
 మిమనూకారు పాపముగ సాక్షులను వివాదించి యావచ్చుకర
 కర్మముల చేరిన ఉద్యోగుల సంఘమునాన హిత్రము బహి
 గంగముగ తమ వాఙ్మూలము నొనగిరి. ఈసంఘముకారి పక్షమున
 సెలిత్మంటు అశీవర్ రామచంద్రగారు, బి. సి. ఎస్. ఇంగ్లెషు
 డిపార్టుమెంటు అండరు సెక్రెటరీ కర్నోద బహుసింగుగారు, ఎటి
 మలాజిన్టు అఫ్ జజమసేతు గారు, ప్రభుత్వ లాకాల ఉపాధ్య
 యంట జి. సి. థాన్స్ రీకారు సాక్షులు వివారింపబడిరి. మధ్యా
 హ్నము కల్గిన ఇంగ్లీషున డైక్టరు ర్ బార్టిండ్రునుగారు
 నీచునాటికారు సాంకర్తరు నేనకాము ఇంకొకరు నేనకము

కలనలు వుడ్డగారు, చరిహర్దూరప్రతిభు (భావన కైర్దూరభావి
కారియగు కలనలు (పాండిత్యగారు పాత్రిమిత్తిరి.

ప్రత్యేక సౌకర్యము లుండకూడదు

భారతీయోద్యోగి లాభన వాఙ్మూల సంగ్రహము ఈ దిగువ ప్రకటిత దేశిః— యావద్భారతీయోద్యోగులను నియమించునపుడు అత్యంతల అహ్వలను పరిశీలించుటకు ప్రత్యేక పరీక్ష లుండవలెను ఇంగ్లాండుందు నివిలస్యను కమాన్వెల్త్ కు విధమాన ఈ తేజముండుకూడ యావత్భారత కాఖిలమచేరిన ఉద్యోగుల అహ్వలను నిర్ణయించి పరీక్షలనుచుండుట 25 ప్రత్యేక ప్రతిస్టాపన యుండవలెను. ఉద్యోగి లాభమును అధికారము ఇండియా ప్రభుత్వము వారికి యుండవలెను. పోటీ పరీక్షలు నిబంధనలు, ఉద్యోగులు అకభవిండు సౌకర్యములు అందరకును ఒకటిగ యుండవలెను. మఖ్యముగ భారతీయోద్యోగుల సంఖ్య అధికముగు విధమాన ఈ నిబంధనల సాచరణయందుంచవలెను. ఈ మరతులమై అంగ్లేయులు ఉద్యోగముల గభిలపించిన వారికి ఉద్యోగము లనిచ్చు విషయమై మాకెట్టి అక్షేపము లేదు. కాని భారతీయోద్యోగులకన్న అంగ్లేయోద్యోగులకు ఎక్కువ సౌకర్యములు

న కలగజేయుటను చేయు ఎంతమాత్రము అంగీకరింపరాదు. ఒక
 లే ఉద్యోగములందుండి ఒక లేననుట చేయుచున్న ఉద్యోగుల
 లో భేదములు కలగజేయుట ఎంతమాత్రము ఉచితముగలేదు.
 ప్రస్తుతాన్ని జేరేములను హెచ్చించవలయునని ఈ సంఘమువారి
 అభిప్రాయము. సంస్కరణములు ప్రకటన పెట్టబడినందున వనిచే
 యుటకు ఇచ్చబంపనివారు వెన్నుపై ఉద్యోగములను వదిలు
 టకు సోకర్యము అందవలెను. ఈ సోకర్యము భారతీయోద్యో
 గులకును ఉండవలెను. ఇంగ్లాండునకు గాని మరి ఇతర ప్రదేశ
 కమునకు గాని ఉడుబలముతో పోవుటకు 7 సంవత్సరముల కొక
 పర్యాయము స్థిరమును ఉద్యోగుల కందవలె ప్రభుత్వమువారు
 భావించెను. సాంఘికరీతిగానే సామగ్రికి బలము లుండవలెను.

భారతీయోద్యోగులకు ఉచితముగ వైద్యసహాయము దొ

మిలిసి సాక్షులందఱు రహస్యముగ సాక్షువుచ్చిరి. (అసో
సియేటెడ్ స్పెషలు సర్జిసు)

సోయిన దీనులకు మానములో కొందరు తురుష్కులు
నాచురును ఆందోళనము గావించినది క్షమించి వారి వందరికి
దివంగునే నుండు క్షమ తురుష్కుల వారీయనగనాదు నిశ్చ
యించుకొనిరి.

చీహరుబరిస్సా శాసనసభ

పాట్నా, ఫిబ్రవరి 12:—చీహరుబరిస్సా శాసనసభ సమావేశమై...

డక్కా విశ్వవిద్యాలయము

క్రమాభివృద్ధి నొందుచున్నది.

డక్కా, ఫిబ్రవరి 12:—డక్కా విశ్వవిద్యాలయము ప్రస్తుతము...

కరవు విషయములను విచారించుట

రివిన్యూ సభ్యునిరాల

కోయంబటూరు, ఫిబ్రవరి 12:—జిల్లా యంత్రులగుల కరవు...

సేలంకల్లెరు

ఫిబ్రవరి 12:—సేలం జిల్లాలో కరవుగానున్న అక్షరారు...

ఒక రాజవివాహప్రధానము

బెజల్ పూరు, ఫిబ్రవరి 12:—బాప్తూరు సంస్థానమునకు...

అద్భుతమహిమలుగల ఫకీరు

చేతితో తాకినంతమాత్రముననే రోగముకుదురుట

మాల్వీహామీదులు హామీగారు

పంగరాష్ట్రమున చాందపూరులో సబ్బిజిస్ట్రారు

ఇటీవలనే నిర్దిష్టించిన లంగ్టా ఫకీరుగారి శిష్యుడగు

మాల్వీహామీదులు హామీగారు రెండువారముల క్రితము...

మైసూరు దివాను

ఆంగ్లోయిండియను కాలనీని చూడబోవుట

మైసూరు, 12 ఫిబ్రవరి:—కాలనీవారు ఆశోక...

దివానుగారు రాగానే సభజేసి విషయమునంతను విచారణ...

ఇదిబరిగిపట్టున ప్రతినిధిగ్రహ వారు చెప్పిన ప్రకారము...

తిరుపల్లెలి

ఫిబ్రవరి, 12:—ఇచ్చటికి రెండు ముల్లూరనగలో నున్న...

జిల్లా పరిషత్తు వరదనచోట సంఘమువారు శ్రీమైత్రులలో...

శివజ్ఞానం పిల్లగారి పర్యటనము

తెనుకూరు, 12 ఫిబ్రవరి:—శివజ్ఞానం తిరుపల్లెము...

క్రింద కొన్ని విచారణలు జేయుటకు డెవలప్ మెంటు మంత్రి...

నైజాములో వాటరుస్టోరేజిపార్కెట్టు

పునాదిని వేయుట

సికింద్రాబాదు, ఫిబ్రవరి 12:—నైజాముపట్టణమునకు 150...

వృత్తాంతలేఖలు

వెదక శ్లేషలి

(ఒకవిలేఖరి)

గ్రామసంఘము

ఫిబ్రవరి 7:—ఇచ్చట తిరిగి యీ సంవత్సరం గ్రామ...

ఖర్చు

జిల్లాసంఘమువారినుండి ఖర్చును తెచ్చియించినాము.

ఆంధ్ర భారతీయ కళా పరిషత్తు

ద్వితీయ వార్షిక హైందవ కళా

ప్రదర్శనము-కాకినాడ

ఈ పరిషత్తువారి ద్వితీయవార్షిక హైందవ కళా ప్రద...

రషయ కమిటీ ప్రాతినిధ్యములు కాని, చిత్రకళాప్రము...

నరసాపురం

(ఒకవిలేఖరి)

మహాత్మునివిమల

ఫిబ్రవరి 11:—మహాత్ముని విమల విషయములో మా...

కిష్టామోటారు లిమిటెడు

మాయాడెల్టాలో మోటారు స్వీసు లాభకరముగా...

స్కూల్లో సంగీతము

మా గ్రామములోనున్న గవర్న మెంటు ట్రెయినింగు...

హైదరాబాద్, రాజమండ్రి.

నెల్లూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

పురపాలక సంఘమును వశపరచుకొనుదు

ఫిబ్రవరి 1:- ఈనెల 5 తేదీ సాయంత్రము గాంధీచౌక్ నందు జరిగిన పోలీసు మహాసభయందు శ్రీయంత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు నెల్లూరు పురపాలక సంఘమును గురించి మాట్లాడుచు కార్యక్రమమును వశపరచుకొనుటకు గల ఆవశ్యకతను సూచించుచు గంభీరముగా ఉపన్యసించిరి. పురపాలక సంఘమువారు శ్రీయంత జేతబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి పట్టణమును వచ్చినపుడు వారికి సన్మానపత్రము సమర్పించ లేకపోవుటయు, మునిసిపాలిటీ విద్యాలయమును నేర్పించు దిన హిందీచదువును పురపాలక సంఘమువారు ఆపుదల చేయుటయు, మొదలుగాగల విషయములను సూచించుచు ప్రజాప్రతినిధ్యమును సంపూర్ణముగా నిర్వహించ దగినట్టియు ప్రజాసేవకు లయిన కార్యక్రమ సంఘమువారిని పురపాలక సంఘసభ్యులుగా యెన్నుకొనుట పౌరులకు ముఖ్యధర్మమని నుడివెరి. ఇది యిట్లుండ 4 తేదీనాడు నెల్లూరుజిల్లా సంఘసామన్యసభయందు దీనివిషయమై కొంత కృషిచేయుటపనినదిగా తీర్మానింపబడి శ్రీయంత కె. వి. రాఘవాచార్యులవారిని అందుల ప్రయత్నమును జరుపుటకై వలయు యేర్పాట్లు జేయుటకు నియమించి యుండిరి. వారును తమకు విధింపబడిన కార్యమును నెఱవేర్చుటయందు అప్రమత్తులై యీదినుండి ఉదయము కొందఱు ముఖ్యులను తమ 'గౌరవ విలాసు' నందు సభ జేర్చిరి. ఆసభయందు ఈవిషయమై వెంటనే జరుపవలసిన కార్యక్రమమును గురించి బహుళముగా చర్చ జరిగెను. కార్యక్రమము వారును తదితరులను ప్రస్తుతపు పురపాలక సంఘపు సభ్యులు కొందఱును, పూర్వం 80 మందికి పైగా యచ్చట సమావేశమయి యుండిరి. శ్రీయంత వావిలికొలను నరసింగరావుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. వారి ప్రథమోపన్యాసమునందు మునిసిపాలిటీ లోకల్ బోర్డులను జరుగు చిత్తవిషయములను కొన్నిటిని ముచ్చటించి గ్రామమునుండి ఫిర్యాదాలూకా మొదలు గాగల యేర్పాట్లను చేసికొని, స్వరాజ్యవాదులు సభలయందు ప్రవేశించవలసిన ఆవశ్యకమును సూచించిరి. ఈవిషయమై ప్రయత్నముచేయుటకుముందు ఈసభలను ప్రవేశించు కార్యక్రమము అనుసరింపదగిన కొన్ని నియతమైన పద్ధతులను జనబాహుళ్యము నకు తెలియజేయు వలసియున్నది గాన అట్టిది తొలుత యేర్పాటుచేసికొనుట యత్యవశ్యకమని శ్రీపార్థసారథి అయ్యంగార్ ప్రస్తావించిరి. ఈవిషయము కొంతచర్చజరిగి యట్టి వివరము వెనుక యేర్పాటుచేసికొనవచ్చుననియు, ప్రజాసేవకులై యీసంఘములందు కార్యక్రమమును ప్రవేశింప నుద్దేశములై నప్పుడు వారివిషయమై జనసామాన్యమున కెట్టిసందేహముండదు అరుదుగావున ఇట్టి ప్రశ్న ప్రశ్నము అనవసరమనియు విరమింపబడినది. ముఖ్యులుగా మునిసిపాలిటీకి మార్చి 5 తేదీలోపల చెల్లింపవలసిన యావత్తు పన్నులను పూర్తిగా చెల్లింపని పౌరుడు వోటురుగా యెన్నుకొనబడుటగాని, ప్రతినిధిగా నిలుచుటగాని వీలుగలుగదు గనుక యందువిషయమై యిది మొదలు ప్రయత్నించి, యట్టి బాకీలను పూర్తిగా చెల్లింపజేసి జనులకు గల వోటుహక్కును నిలుపుకొనుటకు వలయు ప్రయత్నములను ఈ సభవారు ప్రయత్నింపవలసి నట్లుగా ఈసభవారు తీర్మానించుకొనిరి. ఈసందర్భమున బాకీ నమూనగుటకు జనులు సహాయపడుటకు సంసిద్ధులయి యుండు నపుడు ఎవరెవరు ఎంతబాకీ నిలువలో యుండునదియు తెలుప గల పట్టిని ప్రచురింపవలసినదిగా జనులు కోరిన యెడల మునిసిపల్ ఛేంజ్ మేజర్ గారు అట్టిపట్టిని ప్రచురింపవలసిన ధర్మము వారి యందున్నదనియు, వారిని అందులకై కోరుచు ఈసభవారు ఒక తీర్మానమును చేసి వారిని ప్రార్థింపవలసినదనియు శ్రీ విస్వా రాజగోపాలరావుగారు ప్రస్తావించగా సభవారందరు ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించి నదరు తీర్మానము చేసిరి. ప్రకృతము రాగల నవంబరు నెలకు 6 స్థానములు ఖాళీగానున్నవి గాన వానికై సదరు వార్డులో పని చేయువారిని కలిసి యేర్పాట్లు చేసుకొనుటకును, దీని విషయము పనిని సాగించుటకును ఈ క్రిందివారిని ఉపసంఘముగా యేర్పాటుచిరి.

- 1. శ్రీయంతలు కె. వి. రాఘవాచార్యులు గారు.
- 2. మహమ్మద్ ఫైర్ మొహిదీ కాబూలీ (హాకీమ్) గారు
- 3. శ్రీయంత మాండురూ పార్థసారథి అయ్యంగారు.
- 4. వావిలికొలను నరసింగరావుగారు.
- 5. జేడూరు వరదయ్య శ్రేష్ఠిగారు.
- 6. అంత సభ విరమింపబడినది.

ప్రార్థన దినము

ఈ నెల 10వ తేదీ ప్రార్థనదినమున, గాంధీజాతయందు బహిరంగ సభ యొకటి జరిగెను. శ్రీయంత వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, విస్వా రాజగోపాలరావు ప్రభృతులు మహాత్ముని ఆజీవములను గూర్చి స్వరాజ్య పక్షమువారు శాసనసభలయందు నర్చయన్న కార్యక్రమమును, ప్రభుత్వమువారు లొంగిపోవుట నేతపరిస్థితులు మున్నగు విషయముల గూర్చి ఉపన్యసించిరి. వీరు ప్రస్తుతము మునిసిపల్ సంఘములు, లోకల్ బోర్డులు చేయు కార్యక్రమమును వివరించుచు, మంగలి చాకలి మున్నగు వారి మీదను జేవాలయముల మీదను పన్నులు విధించినవనూలు చేయుచున్నారనియు, ఇట్టి అక్రమ పద్ధతుల తొలగించుటకై కార్యక్రమములను ఆసభలను వశము చేసికొనవలయు ఆవశ్యకతను విశదీకరించిరి.

పురపాలక సంఘము

9 తేదీని పురపాలక సంఘ భవనమున మునిసిపల్ సంఘ సమావేశము జరిగెను. సభ్యుల నేతలు విచ్చేసి యుండిరి. అనేక విషయములు చర్చింపబడినవి. అందు ముఖ్యముగా జిల్లాకార్యక్రమ సంఘకార్యదర్శులగు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు మునిసిపల్ పాఠశాలలయందు మరల హిందీభాషాభ్యాసమును ప్రారంభింపవలయునని కోరుచు పంపిన లేఖపై శ్రీయంత చర్చ జరిగెను. అనేకులు ఈ విషయమున ప్రతికూలాభిప్రాయమును గను బలిపించిరి. ఉపాధ్యాయుల కిష్ట ముండినవో విద్యార్థుల తలితండ్రుల కభ్యంతరము లేకుండిన, విద్యార్థులు చదువు కొనుట కిచ్చగించిన, మునిసిపల్ సంఘమువారిని ద్రవ్యమపేక్షింపకుండినవో, హిందీభాషను ప్రతిదినము పాఠశాల యొక్క నియమిత పాఠముల ముగిసిన వెనుక, అనగా 5 గంటల మీదట హిందీభాషను తమ పాఠశాలలయందు నేర్పవచ్చునని తీర్మానముజేసిరి. దీని విధితమను పాఠకమహాశయులే గమనించెదరుగాక! ప్రస్తుతము ఇన్ని ముఠలనుంచి. యీ తీర్మానము చేయుటకు పూర్వము హిందీ నేర్పమండినప్పుడు విద్యార్థులు గాని వారి తలితండ్రులు గాని, ఉపాధ్యాయులుగాని అతే పిండినట్టి కారణములుగూడ యుండునట్లులేదని తెలియుచున్నది.

బెంగుళూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

పాలిస్తీను రాయబారులు

బెంగుళూరు, ఫిబ్రవరి 18:- బెర్మాన్ లం మకీదును బాగు చేయుచుటకై కావలసిన 17 లక్షల రూపాయల వనూజుదేయటకై మహమ్మదీయ జేతమంతయు పర్యటనము జేయుచున్న పాలిస్తీను రాయబారులు క్రిందటివారము బెంగుళూరుకు వచ్చి మహమ్మదీయ ప్రతినిధులతో సంప్రదింపి మహమ్మదీయ జాతీయసంఘ యాజమాన్యమున బహిరంగసభ జరిపిరి. భవనము వనూజుదేయటకై మహమ్మదీయుల కమిటీయొకటి యుచున్నదియని ప్రకటించెను. ఈ రాయబారులు యిదివరకే 2 లక్షలు (మూల జేసికట్టు తెలియుచున్నది. ఈ రాయబారులు వచ్చినపుడు ఒక వింత విషయము జరిగింది. హిందువుడొకడు వాకిలి మామాయల నీయబోగా వారంగికోరింపరైరి. కారణము మహమ్మదీయేతరుల నుండి భవన దీక్షికోనుటలేదని రాయబారుల మతమట. పోవుచున్న గు యూరోపులని క్రిస్టియనులయొక్క సహాయమును గూడ వారు తిరస్కరించిరి.

జాతీయ ఉన్నత పాఠశాల

బెంగుళూరు నేషనల్ హైస్కూలు వార్షికోత్సవము నిన్న సాయంత్రము రత్నావరీ చాటకాలలో 6.15 ఫిల్మ జన్మిను కే. యస్. చంద్రశేఖరయ్యగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. బాక్సు సి. వి. రావుగారు జాతీయవిద్యను గూర్చి యుపన్యసించుచు గాంధీ మహాత్ముని ఎక్కువగా ప్రశంసించిరి. తుదకు చంద్రశేఖర అయ్యగారు పాఠశాల జేసిన పనిని ప్రశంసించిరి. ఈ వార్షికోత్సవ సందర్భముల నూనవడుతుటకా పోటీ కరీక్ జరిగెను. గణపాదినవానికి ఖద్దజ కాంధ ఎ. యెక్. సుబ్బారావు గారిచే బహుమాన మొసంగబడినది.

మశ్శిదులయెదుట మేళములు.

హిందువులు మశ్శిదులయెదుట మేళములను వాయిద నూడించి నిషేధించుటకు సహారాగా గారు ప్రయత్నము గావించెదరని వాడు తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయులలో నచ్చాకము ప్రబలుటకై యిట్లు జేయుచున్నామని తిలంపవచ్చును.

దివానుగారు

దివానుగారు రెవిన్యూ మిషనరును వెంటబెట్టుకొని టైటు ఫీల్డులో నెట్టుకుంటున్న ఆంగ్లో హైదర్ సంఘమునకు న్యూన్లిన తగా

దాలను విచారించుటకు వెదలిరి. కొన్ని సంవత్సరములక్రింద మై నూరు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని భూములను ఆంగ్లో హైదర్ కు ఖు మున కొనగిరి. ఈసంఘము వారు పిదప వారిని ప్రభుత్వము కొనగిరి. ఇప్పుడా సంఘమునకును నెట్టుకుంటున్న తగాదా గల్గె ను దివానుగారు యీ విషయము విచారించి ప్రభుత్వమువారు జేసిన దేయమును లేదయ్య, వారికి వాడు లాభోద్ద్యోగ పరి మార్గము జేసికొనవలయునని నిశ్చయించిరి.

శ్రీశ్రీ శృంగేరి బగద్దురు

శ్రీశ్రీ శృంగేరి బగద్దురు శంకరాచార్యులవారు పర్యటనము చేయుచు యిప్పుడు చిత్తూరులోనున్నారు. ఇకతర లో నేదెల్పవలయు వారు కన్యకావర్ణముండి భూజులను పాఠశో పికములను గొనుచున్నారు. ఇప్పుడు వారు మరదివయమైన (పసంగముల జేయుచు కన్యకలను సంప్రీతి జేయుచున్నారు.

జెన్నపురి బజారుధరలు

ఫిబ్రవరి 15 వ తేదీ శుక్రవారము

(1) ఖాన్దములు			
గవ్వరాయి కా 1-కి	గు 45.0.0	మొదలు	55.0.0
బియ్యం బస్తాలు		మొదలు	మరద.
మనుకు తెనాలి	,, 45 గల	గు 18.0.0	14.0.0
కల్యాణి	,, డిటా	,, 16.8.0	17.0.0
జిల్లీ	,, డిటా	,, 16.8.0	17.0.0
రాగులు కా 164 బస్తా 1-కి			8.8.0
పప్పులు	,,	28.0.0	24.0.0
(2) వడ్డు ఖాన్దములు			
బియ్యం బస్తా 1-కి 205 గ.	గు 12.0.0	గు 18.4.0	
మనుకు	,, డిటా	,, 9.12.0	10.4.0
మనుకు	,, డిటా	,, 12.8.0	12.18.0
మనుకు	,, డిటా	,, 18.0.0	18.12.0
జిలకలు	,, డిటా 164	,, 7.4.0	7.8.0
(3) నూనె వస్తువులు			
మవ్వలూకా కా 1-కి	గు 170.0.0	175.0.0	
రెయ్యం కా 1-కి	,, 14.0.0	26.0.0	
కొండాపురం జేతకాన్దము కా 1-కి	గు 60.0.0	62.0.0	
యిరర ప్రజేతము	,, 55.0.0	58.0.0	
జేతకాన్దము కా 1-కి	గు 140 మి.కాన్దము	187	
అమడము నూనె కా 1-కి	గు 154.0.0		
(4) చిల్లర వస్తువులు			
కాయకము కా 1-కి	గు 210.0.0		
మారము కా 1-కి	గు 165.0.0	170.0.0	
మిరవకాయలు (గుంటూరు) కా 1-కి	గు 90.0.0	105.0.0	
గుంటూరుపాడుకట్టు నీలిమందు ముకుగు 1-కి	గు 45, 00		
కాకమాన్సి పాడుకట్టు	,,	గు 60, 70	
జెల్లము కా 1-కి	గు 50.0.0	65.0.0	
తింతమడు కా 1-కి	గు 85.0.0	92.0.0	
(5) ఇనుము			
పట్టాలు కళం కా 1-కి	గు 82.0.0	88.0.0	
చదరం	,, 84.0.0	85.0.0	
రత్తం	,, 86.0.0	44.0.0	
(6) లోహములు			
మెంజీ 100 కులంకు	గు 78.0.0	82.0.0	
బంగారము, కులంకు 1-కి	గు 24.0.0	25.0.0	
నవన 1-కి		16.5.8	
ఇర్రడి కా 1-కి	గు 272.0.0	275.0.0	
రాగి డిటా	గు 814.0.0	816.0.0	
అస్కా చెక్కర బ 1-కి	గు 55.12.0	56.0.0	
(7) రంగులు అలిజరైను			
అవుకమ్మకు	20 డిగ్రీ	గు 110.0.0	
వోటి ప్పముకు	డిటా		

బ్యరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0 బ్యరహరిని అయిదుపూటలు నేదించిన పట్టు విడుపు బ్యరహరి. చరి పురాణాధారములు మొదలుగు సమస్త బ్యరహరి మోసను. అమ్మతాంజనము డిపో, మధరాను - బొంబాయి,

AMRUTANJAN
A SOVEREIGN REMEDY
PAIN BELIN
AMRUTANJAN DEPT
BOMBAY, INDIA

డబ్బీ 1-కే వల రు. 0.8-0 ఏ. పి. సహా 0.13 0
 ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తేలుపు, నలుపు,
 కుప్పలకు రాయలుకు ఉపయోగించును.

Madras.

కవిలేళ్ళ రవ్వరం

ఉత్సవము యీ మాసమున 8 వూహాన్నివార వుదయం నుండి జరిగినది. రామమందిరమునందు శ్రీనివాసరత్నము గాంధీ మహాత్మునిపతనము లోకమాన్య తిలకపతనము, ఆరీసాదనల పటములు, గోపాలకృష్ణ గోక్షేగారి కథలు, మాలవ్యాగారిపతనము, అలంకరింపబడిన చలనచిత్రమునందు భజనప్రేమలతో, తాను భాషా, నగరా, తప్పెటల వాయిద్యములతో బహుళజాతి పుర పీఠులకుండు నూరేగురు, జేబాలయములకు వెళ్ళి స్వామిలకు హారతులు కయివేర్చునట్లు అప్పించుచు యింటింటను యవ్వ బడిన హారతులు ఆదుకొనుచు 11 ఘంటలవరకు పూరణింపు జరిగినది. గ్రామపెద్దలందరూ మహమ్మదీయులు హిందువులు ఒక పల్లంకపాదపున క్రిక్కిరిసియుండి భగవన్నామసంగీతంబు వేసెరి.

ఇంటింటిదగ్గను శ్రీలు మంగళహారతుల పాడిరి. వారికి గల అత్యుత్సాహమంతయు కనపర్చి ఆనందహృదయ మొనరెడి రవ్వరం అతిశయోక్తి గాదు.

సాయంత్రము 4 ఘంటలకు మంగళముగద్ద బహిరంగ కథ జరిగెరి. కొంత సమయముగా అభ్యుత్తరజరిగింది. కొంత సమయములో రావుగారు మహాత్ముని జీవితచరిత్ర తెలుగునామగా నుపన్యసింపిరి. మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారు గ్రామము చేరి తలసినకార్యములు వప్పి బిగంటిసేపు పురస్కరింపిరి.

అనంతరము శ్రీనివాసాచార్యులుగారు ఆధ్యాత్మిక శక్తిగూర్చి బహురమ్యముగా వాద్యసింపిరి.

౧. శ్రీ గాంధీమహాత్ముని కీర్తిరమణి అప్పెండ్రెసిటీను అనువాదించి భగవంతుడు సంపూర్ణ ఆత్మహత్యతో నివాసము చేసినందుకు ఆ శ్రీ మహాత్ముని కీర్తిరమణి వందలము ల్పించుచున్నాడు.

౨. మహాత్మునికి కలిగినవాటికి కథతో కత్తుచిత్రియైనట్లు శ్రీ కలహమాదకుగారిని ఆభివందించుచున్నాడు.

౩. వాగ్భాత సత్యాగ్రహములను, బోర్డుల ఆంద తాలూకల సత్యాగ్రహములను అకలిసత్యాగ్రహములను కలిగినిబయలును కొనియాడుచున్నాడు. తంజావూరు దివ్యిత్వ ప్రజలు వర్ణనాత్మక విజయములకుకొరకున్నాడు.

౪. గ్రామప్రజలు కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యులుగా చేరవలెనాయు రామము ప్రతియొకరు నెలకొల్పి వరుసకలె ననియు అందరి ఖడ్గదశస్త్రియులు ధరింపవలెననియు హెచ్చరించుచు తీర్మానములు గావించబడెను. (ఒకవిలేఖరి)

కేళంపల్లి

6 తేది వుదయం 6 ఘంటలకు మహాత్ముని విమానాన్ని గూర్చి తెలిసింది.

గ్రామప్రజలను పురవాసులందరూ ఆధిగోత్సాహముతో ను దీక్షతోడనే 8 గంటలవరకు ఒక చిన్నభజనోత్సవము.

ఖడ్గదశస్త్రియగు గూర్జులు ధారణగుర్జుయు విక మర్మమునుగూర్చియు శ్రీనివాస రత్నంగా ఉపన్యసింపిరి.

బాల్యందర బయటభాషాన్యాయులతో నూర్జులనుండి మహాత్మునిగాంధీ జెయ్ అనుచు కేళంపల్లి వేయచు ఆ సభ కేళించిరి.

కొండకయ్యలకుల తమ ఆందమును తెలిపజేయుచు జేరియగిరిములు పాడిరి.

తరువాతి మధ్యాహ్నము 2 గంటలు లగాయతు 5-30 వరకు మహాత్మునియొక్కయు జేతనయొక్కయు ఛాయా పటములతోను జేతనపతాకముతోను వాయిద్యములతోను మంగళహారతులతోను పూజాసేవలను నిర్వహించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

ఒడుగత్తూరు [ఉత్తరాగ్రామజిల్లా]

గ్రామములందరు 6-2-24 తేది గ్రామమునందలి గుర్రాణములన్నియు మూసి మహానీయుడు శ్రీనివాసాచార్యుల కథలు జెంది జేతనయొక్క పాఠాడుటకు భగవంతు డరెనిక సహాయము కావలెనని ప్రయత్నములు జేసియు జేవతాగాధ ది పుత్తనములు జరిపియు మహానీయునిపటమును గ్రామమంతయు జేతనభజనలతోటి ప్రదక్షిణము జేయుననియు జనము ఆంది సాగరమునందు మునిగియుండిరి. (ఒకవిలేఖరి)

పెదపులివలు

పరియవతారిఖు రాత్రి 7 ఘంటలకు ఈ గ్రామవాస్తవ్యులు మహారాజశ్రీ కనగాల గుమ్మరావుగారి ప్రోత్సాహము తలన తిలక్ పుస్తక భాండగారమును సమావేశమై మహాత్ముని యాలోచనార్థిని భగవత్పూర్వము నిర్వహించుటకు జాతీయగీతములతోను రామభజనలతోను బహుళభాషాన్యాయుల మిన్నుపట్టుచుండ మహాత్ముని ఛాయాపటమును గ్రామమంతయు నూరేగిరి. (ఒకవిలేఖరి)

టంగుటూరు

(ఒకవిలేఖరి)

10-2-24 ఈ గ్రామమునకు పురమంతయు దండోరా వేయబడెను. ప్రజలెల్లరు సతి కతూహలాలు కదలులెవేదియుండిరి. బహుళ పురమంతయు లభ్యమయినది. సాయంత్రము 5 గంటలకు కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారి యింటికిద్ద పాలపై మర్చి నమస్క మహాత్మునిపటమును నిలిపిరి. పురమంతయును పండి పెట్టబడెను. మేళతాళములతోను సహజానందముగా రిదేహ వర్తనలతో మహాత్ముని ఉత్సవము బహుళజేరెను. ప్రతియొకరి కీర్తన మహాత్మునికి మంగళహారతు లిచ్చుచుండిరి. రాముల దేవాలయమున భజనసేవలనుచేసిన సంఘము మహాత్ముని ఉత్సవము వెంటడి భజనసేవలను బహుళజేరిరి. కొంతవరకు మేళములు నిలిపి కేళంపల్లి రవ్వరంను, బి. అమృతగారి పాటలతోను భజనము ప్రబలముగ జేయసాగిరి. ప్రతియొకరికీ మంగళహారతులు తీసి కొనునపుడెల్లా మహాత్ముని అనుభవము మూలమొనరుచుండెను. ఈ కేళంపల్లి ఉత్సవము స్వస్థముచేయిరి. రాత్రి ౧౦-12 అయెను. సాయంత్రమునందు మహాత్మునివిడుదలగురించి యు నిర్వాహకార్యక్రమమును గురించియు విపులముగా నుపన్యసింపిరి. శ్రీయుత కాకర్ల పెద్దవీరయ్యగారు ప్రజల అపరిమితానందమునుగురించి తెల్లడించిరి. మహాత్ముని సర్వర ఆలోచనార్థి పుద్ధిశోరణ తెల్లవారువరకు మానరకముగా ప్రార్థనలు జరుపు లాగున తీర్మానించిరి.

పెదబ్రహ్మదేవము

గాంధీమహాత్ముని నిష్పంధమునండి ఏ వరకులను కొరకయే జూబాయి ప్రభుత్వమువారు విడుదలచేసెనన్న వార్త 6 వ తేది సాయంత్రమునకు ముగ్రామమున తెలిసింది. తరువాత మే ముగ్రామవాసులకు శ్రీ ఉప్పలపాటి వెంకట ఆప్పలవారి మాటలుగా (తా. బో. మొ.బు) స్వంత భవము వెచ్చించి బోర్డు పాఠశాలలోని విద్యార్థుల మహావీరముల నొసగిరి. వీరి బాలకులచే మహాత్ముని ఆలోచనములై (ప్రార్థనలు గావించబడెను.

అలాటి రాత్రి వారి అభ్యుత్తరకేంద్రనే నోక బహిరంగ సభ జరిగింది. శ్రీయుతులు బువరాజు అమృత రామరాజుగారు (మాజీ జ్యోతిస్ సభ్యులు) మా కేళంపల్లి పుత్త సభ్యుల కర్మగారు మహాత్ముని జీవితమును గూర్చియు నిర్వాహకార్యక్రమమును గూర్చియు గంభీరపద్యముల నొసగిరి.

కథ రాత్రి 10 ఘంటలకు "మహాత్మునికి జే" అను కర తాళధ్వనలతో ముగిసెను.

"మహాత్ముని ఖడ్గదశస్త్రి"

శ్రీ బుద్ధాచార్య అమృత రామరాజుగారు మున్నగు వారు ఒక వక్తకు నూలు వస్త్రాలనుగూడ యిచ్చి గ్రామమున నెలకొల్పబడు యేర్పాట్లు గావించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

కొల్లూరు

లొత్తక పూజ్యుడు పూరణింపుడు వరు గాంధీమహాత్ముని కారాగార విడుదల డయ్యెనన్న వార్త కను పరికాము. ఖ బువరాజుగారు మహాత్ముని జీవితచరిత్రనే ఆధారముగాను సంతోషభరితులై. వెంటనే గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘము కరవున ముగ్రామములో జేటికి 8 సంవత్సరములనుండి మహాత్ముని యాదేశానుసారముగ నిర్వహించుక పని చేయుచున్న శ్రీ జేబలపాల జాతీయవిద్యాలయము కరవున మహాత్మునిము చేయబడెను. విద్యాలయోపాధ్యాయులు బాలక దళిత మహాత్ముని పూరణింపుడును బోధచేసి (ప్రార్థనలు నిలిపి రోజంతయు నెలపు నిచ్చిరి. దైవసహాయము మహాత్ముని ఛాయాపటమును భగవంతు డురేకు చూడ పురమంతయు నుండి కార్యదక్షులకు అతీ పద్ధతుల పటములనుంచి పూ.తో ఆతిను దుముగ నలంకరించిరి. వివిధములకు మేళముల ముగియదుకొని భజనములు చేయించెడి కేళంపల్లి రామభాషాన్యాయుల మూలంతులములకు బాల్యుల పుత్తయిర్పరమర యందరినై పరవలి-రెండు జాతీయపతాకములనుగురించి మహాత్మునివిద్యాలయ భవన ప్రాంగణము నుండి బయటవెడలెను. పురపీఠులలో నూరేకు ముడ హారతు లిచ్చువారును పూ.ల జల్లువారును జేతీ వివాసముల చేయు వారును వారి యానందమును తెలియచ్చిరి. కేళంపల్లి పులకు ప్రదక్షిణములు నిలిపి ఇంద్రధనుమంపుటికి అడియను పాఠశాలభవనము చేరిరి. ప్రముఖులు కొందరు మహాత్ముని పావనచరిత్రమును సాంగోపాంగముగ జెప్పిరి. ఈ పనివత్తులను కలియచు మహాత్మునికి విరాయపును ఉద్యమ విజయమును కలుగుటకు భగవంతుని ప్రార్థన చేసి సభ ముగించిరి. బాలకుల ప్రతిభనుబట్టిందిన కానుకలను పంచివెట్టిరి. జేతీ వివాసములతో సభ ముగించిరి. గ్రామ సంఘమునందు జేటికి 80 మంది సభ్యులు గ జేరిరి. ఇంకను చేరుటకు ఉత్సాహులై యున్నాడు. (ఒకవిలేఖరి)

నవయుగార్జునుడు

6-2-24 మంగళవారము నవయుగార్జునుడు బిరుదాంకితులగు ఎ.కె.జి. సకలేశ్వరరావుగారు మా ఉండి గ్రామము దక్షిణదేశీ సారి విలువిద్యార్థులకు ప్రభుత్వము ముగ్రామవాసుల తెల్లరను వింతోపసాగరమున నిదురాడె జేసిరి. పురాణ ప్రసిద్ధములగు శక్తిప్రాప్త ప్రయోగోపదేశములను నేడు (తత్వముగ శ్రీకారి కలన గాంధీగీతములకు అమితానందము నొందుచుండిమి వారు గావించిన భవంతు 1 శ్రీ లక్ష్మణము భేదింపుట 2 కత్తులకునోదండి ఖండము (అనగా చాటున గల గుర్తుల నొకరమున ఖండింపుట) సంద్యయ భవనము (నామగు లక్ష్మణము యెదురు వదును వర్షము కెడుండు తేర్చుట అట్టివానిని కొట్టుట మొదలగు విరోధములను అతీ పుణ్యముగ కడసాచిరి.

క సుబ్బారావు.

బా పట్ల

మహాత్మునివిడుదల 5 తేది సాయంత్రము 8 గంటలకు తెలిసింది. తరువాత పట్టణమంతయు ప్రాతి విశ్రాంతిగావించిన గుర్రపులుగులకు చేరి చెప్పకొనుచుండిరి.

సాయంత్ర ముచివట్టికి ఇంటింటికి తెలిసి 120 మందికల విద్యుత్తు, 60-5-50 భవంతు యందము సమహర్షులగిరి. 6 వ తేది 5 గంటలకు వీరలకు అన్నవాసము పంపి ప్రే జేసి కడు వీరలకువారికి మహాత్ముని 50 మందికి ఖడ్గదశస్త్రి యిచ్చిరి. రాత్రి 8 గంటలకు మేళతాళములతో మహాత్మునిరథము నూరే గించిరి. (ఒకవిలేఖరి)

రాజం (విశాఖపట్నంజిల్లా)

గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త నేటి ఉదయము ముగ్రామమునకు తెలిసింది. ముగ్రామప్రజలు ఆధికానందమున నొలలాడిరి. ఈవార్త వినివెంటనే మహారాజశ్రీ పి. సవ్యాసీ రాజుగారు పిల్లలకు మంచివెట్టిమిత్తం మిఠాయిని దయతో నొసగిరి. ముగ్రామ కొండపీఠిలో ఉన్న విధిబడి మరవాం ప్రథమ వివాహ భంధివెట్టి ఆపూట మరవాంప్రథమ నెలపుల జేరిరి. (ఒకవిలేఖరి)

పొన్నూరు

శ్రీ గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త తెలిసిన వెంటనే వీరలక్ష్మణుడను మొదట్టుకు శక్తియింపబడి సుమారు 4 బస్తాల కి బట్టమును చందాల మూలమున వసూలు చేరిరి. బస్తా విశిష్టము అడిగినతోడనే దాని ముసగి మహాత్మునియొక్క శ్రీచాపిత శ్రీ గాంధీయొక్క సుమిల్లు జాబమును ప్రశ్నోక ప్రశంసాపాత్రులు. సాయంత్రమున మహాత్మునిపటము ప్రవృత్తులందులచే నలంకరించి మేళతాళములతోడను జాతీయగీతములతోడను యూరే గింపు జరిపిరి. చాపిలో గర్జపురవాసులకు శ్రీ నిం. భారతాచార్యులుగారు ప్రస్తుతింపింతుల గురించియును, మహాత్ముని విడుదలను గూర్చియును సుమారు 200 జనులకు మృదువును నియు నను, ని పులము నను యు ప నర్పి నిం చి రి. ఈపుణ్యులలోని ఎక్కువ ప్రామాణ్యము ను కలి, యుపాధ్యాయులను, పిల్లలను యుభయధర్మమును వినితోడనే గాంధీమహాత్ముని పటమును చేబూని బహుళభాషాన్యాయులతో సకరసంకీర్తన మొనరించి పాఠశాలను మూసివేసిరి. మరునాడు సుమారు 800 మందికి మృష్టాన్నము పెట్టబడెను.

కొత్తపల్లి (పితాపురము దివిజన్)

మాన మహాత్మ్య గాంధీగారి విడుదల కు భగవద్దాసు యీ నెల 6 తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు వేరగానే మేళతాళముతోనున్న జాతీయ భజనముతోనున్న పాట కీలక పెట్టడిన గాంధీగారి పటమును గ్రామముంతయు పూర్వేగా పుపుర్రున జరుపడ మయినది. పదనపాటి స్వచ్ఛంద సేవకు లే గ్రామముంతయు మోసిరి. గ్రామములో ప్రతి యింటివారు భగవంతునికి యిచ్చు మోస్తరుగానే వారతులు యిచ్చిరి.

7 తేదీన రహదారి వేయ్యవంతు నిర్మాణమునకు తది తర వీడలకు అన్నివదాసు చేసిరి. ఆర్కాటికి 8 గంటల లగా యింక కిల్లవాడుబానువరకు బాహుమయై ముగిసిన గాంధీగారి పటము వ్రంచి పుర్రున జరుపడమైనది. నాటిపుర్రునకు యాభిరామ గ్రామములంతరు విచ్చేసిరి.

8 తేదీ రాత్రి కుదిరాపురమున శ్రీమత కొండవల్లి జగన్మాధ దాసుగారు గాంధీగారి కథ చెప్పిరి.

10 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గ్రామమునందరు జాతీయ ప్రార్థనలు సలిపిరి. (ఒక విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

ఫివేవ 12:— ఈనెల 10 వ తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు కాంగ్రెస్ ఆధ్వర్యమున మాలానా మహమ్మదాల్ గారి యాభావసారము ఆపురమున తాళిబాళా గాంగ్రెస్ సంఘము, పట్టుకాంగ్రెస్ సంఘము, ఆంధ్రయశస్విరాజ్యసభల పక్షమున పాల్గొనగా బహిరంగభ జరిగెను. మహాత్ముడు తిరుగ బాధ్యతమున ప్రవేశించినందున భగవానునికి శ్రీకృష్ణతాభిమానమున, మహాత్మునికి త్వరలో జేపాస్వస్థత గలగజేయుటకు ప్రార్థనలు జేయబడినది. ముగిసిన శ్రీ లక్ష్మణుడ ప్రకాశరాముడుగారు జాతీయ క్రాంతిసాధినిగావించి బాధ్యత జరిపిరి. మహాత్ముని సందేశముయొక్క యార్జనము యాధ్యతను దెలియజేసి ఆమహాభావుడు తిరిగి బాధ్యతయొక్క ప్రవేశించి నందులకు మన సంతోషాతికరములను దెలియజేయుమనవి మోచుచుండిరి. వీరి తర్వాత ఈపురపాలక సంఘాధ్యక్షుల కందుల వీరి భావమునామిదామిదాగారు కొంతకాలము ప్రస్తావనాస్థితులమిద సువస్థసించిరి. తర్వాత భవిష్యటికి సర్వసారానుగాన కొంతకాల మావస్థసించిరి. సభకు వచ్చిన వారందరు శుభధర్మతో తయారు జేయబడిన దుస్తులను మోచి మేధసించిరి (ఒక విలేఖరి)

(లేవల్లెతాలూకా-కావూరు)

ఈ గ్రామమునకు ఫివే 1 వ తేదీ యుదయమునకు మహాత్మాగాంధీగారికి శ్రీకృష్ణజన్మస్థానము క్రిందికి శుభవార్త తెలిసెను. వెంటనే గ్రామవాసు లత్యుత్సాహపాటక్యమునంది నాటితొలు మహాత్మాగాంధీ ఛాయాపటము నొక డిగ్రీయొద్దమర్చి యానీ జేభాభిమాన పూరితులగు యశవతుల భుజియల నిల్పి మేళతాళముతోను స్వరాజ్యభజన కీర్తనలతోను మహాత్ముని రంగిం మంది ప్రజలతో తెల్లవారు ఋతును మహాత్ముని వజ్రము జరిపిరి. గ్రామవీధులందు సారీమణులు, జేకీరంతు నిర్మాణపరిశ్రమలందు తనకోమలనామిదలతో మహాత్ముని కు కర్పూరహారముల నొసంగిరి. మహాత్ముని విడుదలను గూర్చియు ఖడ్గధారణమును గూర్చియు గొందరు యువకులు ప్రజలకు బోధించిరి. జయభజనధ్వజముతో నాటిరాత్రియంతయు భగవంతుని ముగిసెను. మరునాడు త్యాగజీవిగారు పాదలద్రవ్య, తిందుల సహాయమున శ్రీసీతారామాంధ్ర ప్రధానాధిపతనమున 800 యెండుదిండుల మంది నిగపేట కన్నదాన మొసంగబడి ను. శ్రీయోగి గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారును, మంచి రాజు రామమూర్తిగారును సమీపగ్రామమునకు కారణాంతరముచేసి వచ్చేసి యిచ్చు సన్నదాన సంస్కృతియెట్లు వచ్చిన వీడలకున సీతారామి వెంటనే వారినిపురును మాయాబద్ధియొద్దన్నదానమున కెంతయు సంతసించి, గ్రామవాసులను తమ శుభాశీర్వాదములచే భగవంతుని గావించిరి. ఉదయము 9 గంటలకు మొదలు రాత్రి 9 గంటల వరకు జేపానాను వారి నాస్తియగుట తేకుండా నన్నదానమొసంగబడినది. (ఒక విలేఖరి)

వసంతవాడ

5-2-24 సం॥ మంగళవారము సాయంత్రం 6 గంటలకు గాంధీమహాత్ముని విడుదలవార్త తెలియగానే పురజనుల మందా నంద భరితులై అధిగోత్రాహులు కలిగి మేళతాళముతో, భజనలతో కడకర పెట్టడితో శ్రీస్వామివారి పాటకీయంద గాంధీ మహాత్ముని ఛాయాపటమును, యుగప్రకృతి అలినాదకుల పటములును నుంచి హిందువులు మహాత్ముడియలు కలసి మాయము నూరేగిరి. ఇంటింటి కర్పూరహారము లొసంగబడినది.

గుడివాడ

(ఒక విలేఖరినుండి)

ఈనెల 5 తారీఖు సాయంత్రం 5 గంటలకు గాంధీమహాత్ముని బంధవిముక్తిని గాంచి రినువార్త యెంటు తెలిసిన వెంటనే గ్రామమున నాటింపు చేయించి బాలబాలికలు 2000 మందికి అరటిపండ్లు విచ్చులగిడిగా పంపివెట్టిరి. 6 తారీఖు ఉదయమున మహాత్మునినకు ఆరోగ్య మొసగుటకు జేవాలయముల అభివేక్షములును మనీయలయందు ప్రార్థనలును జరుపబడినవి. సాయంత్రము 5 గంటలకు మొదలు గాంధీమహాత్మునిపటము చూపచప్పురమున నిడి నలువైపులను అలినాదకుల దాను లజవతుల ఛాయాపటములు రాజుల మందు మృదంగాదివాద్య సాధనముల గని గాయములు నడువ అంతకుముందు బాబాభక్తియొక్క శ్రావ్యమును పాటల యాభిమానాన్నియలవై పాద కొబ్బరికాయలు కొట్టి ప్రజల హారతు లిచ్చుచుండ కట్టణమంతయు నూరేగి 6 గంటలకు గాంధీచాతుకు జేరి యెంటు ఉరుదుపంకెతులగు మహాత్ముడు యూటబుసాహేబుగారి అధ్యక్షతన కొకసభ జరుపబడినది. హిందీయూపాధ్యాయులగు జంధ్యాల శివన్నకృష్ణగారు పద్యములు చదివిరి. బ్రహ్మభట్ల కట్టాభిరామకృష్ణగారు గాంధీమహాత్ముడు తెలుగున వెల్లినదాని నేటివరకు జరిగిన చర్యల గూర్చియు ప్రభుత్వమువారు మహాత్ముని ఆరోగ్యము నరిగి లేదని యిదివరకు నువకు తెలుపబడుటయు రాజప్రతినిధి యువశాస్త్రి నమన గాంధీగారిని నిడుచు చిన్నములు తెలుపకుండ బంధ విముక్తిని గావించుటయు మొదలగు ప్రభుత్వచర్యల రహస్యములగూర్చి మృదుమధురముగ నువస్థసించిరి. అధ్యక్షులు హిందూమహమ్మదీయసమ్మేళన మత్యవసర మనియు మహమ్మదీయల యువకులను నిరసించునాడదనియు ఖురానునుండి సహేతుకములగు దృష్టాంతములను ప్రయోజించి ఉపన్యసించిరి. 4000 మందికి మిఠాయి లడ్డుల తాంబూలములును పంచివెట్టిరి. రాత్రి తది గుంటలకు జయభజనధ్వజముతో సభ ముగిసెను.

జేకేభక్త కొండా వేణుబ్రహ్మ పంతులుగారు, ముట్లూరి కృష్ణారావుగారు, చెరుకువాడ సంసంకారావుగారు ఇచ్చిటికివచ్చి గాంధీచాతులొ వివిధ కేర్పరచిన కట్టెల నాసీనులైరి. జేకేభక్తలకు కట్టాభిరామకృష్ణగారు పూలహారము చేయి, పురజనులకొప్పు శివన్నకృష్ణగారు హిందీలో స్వాగతప్రము చదివిరి. అందుకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు జేకేభక్తుడు అందరు కాంగ్రెసుసంఘములో చేరవలసినదనియు, సంవత్సరమునకు రు 0-4-0 ల చందా యాజ్యవలసినదనియు మొదలగుసంగతులతో నువ శాస్త్రస మొగి రాత్రికి గుంటలరైలును గుంటూరు వెల్లిరి. తక్కిన వారిరువురును బండ్లు వెల్లిరి.

గోదావరియేజన్ సీ కృష్ణారావువేట

మహాత్ముని విడుదలమహాత్మ్యము

పోలవరం శివారు కృష్ణారావువేట గ్రామవాస్తవ్యులు 6 తేదీన యొత్సరపురేర్పాటులను ప్రత్యేకముగా చేసిరి. పోలవరం కాంగ్రెసుఅసెంబ్లీనుండి మహాత్మునిపటమును, స్వరాజ్యపతాకమును కాంగ్రెసు ప్రచారకులను చేతులతో బాస బజలత్రిలతో తమ్మగారును తిసిగొనివెల్లి వారిచే సభ గావించజేసిరి. ఈ సభకు శ్రీయోగి పళ్ళుల నశ్యాపిగారిని అధ్యక్షునిగా యెన్నుకోవడ మైనది. శ్రీయోగి పునులూరి కొండరామయ్యగారు మాన్యుగువారు మాట్లాడిరి. మిఠాయి మన్నుగు ఫలహారములను శ్రీయోగి పోల్ల అప్పారావుగారు జంబాళి యాద్రయ్యగారు అందరికీ పంచివెట్టిరి. రాట్టము మిక్కిలిసాగనుగా అలంకరింతుట గాంధీమహాత్ముని సటముప్రకృత ప్రదర్శింపబడి బాహువారలకు అందదము గలిగిపడెనది. రాత్రి శ్రీయోగియలు ఉప్పుపాటి వెంకటజెతిరాజుగారు చొక్కాకుల ముసలయ్యగారు చేరిందు భజనపాట్రిలు యేర్పాటు కాబడి గొప్ప యొత్సరముతో కృష్ణారావువేట, నూరనగూడెం పోలవరం గ్రామములలో మహాత్ముని పటము స్వరాజ్యపతాకము ఊరేగింపుచే మహాత్మునికి ఆయా రారోగ్య విశ్వేష్టులు నిచ్చుచు, అసహాయాద్యమునకు జయమా సమకూర్చి భారతమాతకు సత్కరస్వరాజ్యము నొసంగుటకు భగవత్ప్రార్థనలతో యొత్సరము ముగిసినది. (ఒక విలేఖరి)

విరుద్ధమునకు హిందువులను మహమ్మదీయులను పాల్గొనిరి. పంచమ సోదరులుగూడ పాల్గొనిరి తెలియజేయుటకు సంతసించుచున్నాను. జేవాలయములందు పూజలొప్పి ప్రార్థనలుసల్పబడినవి. పుర్రుపములులొ గొందరు వీరలకు భగవంతుని శాసన లొసంగిరి. హిందూముసల్మాన్ కీ జై, గాంధీమహాత్ముల జై యను జయజయధ్వానములు మిన్ను ముట్టెను. పూర్వగింపు అత్యుత్సాహకరము జరుపబడినది. (ఒక విలేఖరి)

(ఒక విలేఖరినుండి)

అయిలూరు గ్రామములో మహాత్ముని విడుదలనేసినంతకు సంతోషముతోనున్న యీ గ్రామిని శాస్త్రవ్రమము 10-2-24 తేదీన జరుపబడినది.

మహాత్మునిపటము యిక్కడ నాకుల ముందులతోను గ్రామ పుర్రుపములను పూర్వేగా పుర్రున జరిపిరి.

సాయంత్రము 4 గంటలకు శివారీ ముటులకొంగారి అధ్యక్షతన బహిరంగభ జరిపిరి. మహాత్ముని జీవితచరిత్రను చిరాపూరి ముట్లయ్యగారును మల్లెల రామకృష్ణమూర్తిగారును ఉపన్యసించిరి. అంతట ఈదిగుటి బాధ్యములు గావించబడినవి.

శ్రీమహాత్మ్య గాంధీగారిని ఎట్టివరకులకొంపండా విడుదలచేసినందుకు యాసభివారు మహాసంతోషమును వెల్లెముచ్చుచున్నారు. ఈ గ్రామ పౌరులందరు ఖడ్గధ్వజములు ధరించుటచే నరియు, రాజములు నెలకొల్పాలయు ననియు, కాంగ్రెసుసంఘములో సభ్యులుగా చేరవలసినయు యాసభివారు ప్రార్థించుచున్నారు.

స్వకంఠము మానవుని జన్మహక్కుయనియు, జేకీయులందరు విశమత్యముతోడ దౌర్జన్యరాహిత్య ఆసహయపుద్యమున పాల్గొని స్వరాజ్యము అదిరి కాలములో సంపాదించుటయే కర్తవ్యమని యాసభివారు నొక్కి వక్కాజేయచున్నారు.

మహాత్ముడు సంపూర్ణ ఆయురారోగ్య ఆయిశ్వర్య మొసకవలెనని సర్వేత్సరుని ప్రార్థించుచున్నాడు.

వీలేరు

నేడు (6-2-24) వకలు 11 గంటలకు మహాత్ముని విడిదీను సమ సంతోషవార్త పత్రికాముఖమున చూచిన వెంటనే యీ గ్రామ కాంగ్రెసు ప్రముఖు లా సమాచారమును దండోరా మూలమున గ్రామస్థులందరికిని తెలియపరచిరి. వెంటనే గ్రామముంతయు మహాత్మ్యోద్యమముల చేత అలంకరింపబడినది. జేవాలయముల యందును మనీయలయందును మహాత్ముని ఆరోగ్యాభివృద్ధికి ప్రార్థనలు జరిపిరి. సాయంత్రము 4-30 గంటలకు మహాత్ముని పటముతోను జాతీయపతాకములతోను పూర్వగింపు వెడలిరి. ఇట్టి యుత్సాహ వంతమైన గొప్పయూరేగింపు మున్నెప్పమున యీ గ్రామమున జరిగియుండలేనటులుం దెంతమాత్రమున అతికొక్తిలేదు. 6-30 గంటలకు యూరేగింపు వెట్టిపట్టచాసి యెద్దకువచ్చి నిలచెను. అచ్చట శ్రీమాన్ వి. వి. కొండారెడ్డిగారి ఆగ్రాసనాధిపత్యము క్రింద యొకబహిరంగ సభ జరుపబడినది. శ్రీమాన్ రెడ్డిగారు మహాత్ముని విడుదలచేసెనని, పరమ సంతోషవార్తను ప్రేక్షకుల కెటుక పరమమనోహరయి ప్రభుత్వమువారి విశాలభావముల నెంతయు కొని యాడిరి. తరువాత శ్రీయోగి యస్. నాగరత్న మొదలియారుగారును శ్రీయోగి వి. రామస్వామిగారును నిర్మాణకార్యక్రమమును గురించి యుపన్యసించిరి. ఆగ్రాసనాధిపతిగారు యిట్టి శుభదినమున యీ గ్రామమునయొక సేత పరిశ్రమాలయమును స్థాపించవలయు నను తీర్మానము నుపసాించిరి. ఆ తీర్మానమును అనేకులు బలపరచిరి. ఈ పరమ పవిత్ర కార్యమునందు యీ గ్రామస్థుల నేతలు భాగస్వాములై ప్రోత్సాహపరచిరి తెలియజేయుట కెంతయు సంతసించుచున్నాము. కడపకుజయజయ ధ్వజములతో సభ్యునింపబడినది. (ఒక విలేఖరి)